

Van: [Bestuurssecretariaat ODRU](#)
Aan: [Bestuurssecretariaat Woerden](#); [Raadsgriffie](#)
Cc: [Gemeenten](#); [Financiën](#)
Onderwerp: Aanbieding jaarstukken 2021 ODRU donderdag
Datum: 14 april 2022 18:55:49
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[Jaarstukken 2021 tbv AB DEF.pdf](#)

Aan: de gemeenteraad, ter attentie van het College van B&W

Bijgaand ontvangt u de aanbiedingsbrief voor de aanbieding van de Jaarstukken 2021 incl accountantsverklaring van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). Wij hebben ervoor gekozen om de stukken digitaal aan u te versturen, u ontvangt geen exemplaar per post.

Net als vorig jaar hebben wij ook dit jaar een digitale versie van ons jaarverslag gemaakt in de vorm van een animatie. Deze vindt u online op onze website: <https://www.odru.nl/organisatie/jaarverslagen/>

Met vriendelijke groet,

[naam]

Bestuurssecretaresse

Archimedeslaan 6 | 3584 BA Utrecht
Postbus 13101 | 3507 LC Utrecht
088 – 0225027/088 – 0225000 | bestuurssecretariaat@odru.nl
Bereikbaar op maandag t/m vrijdag (woensdag- en vrijdagmiddag afwezig)

Volg ons voor meer nabijheid

Privacy vinden wij belangrijk. [Lees er hier meer over.](#)

Gemeente Woerden
Aan de gemeenteraad,
ter attentie van het College van B&W
Postbus 45
3440 AA WOERDEN

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

DIGITAAL VERZONDEN

8 april 2022

Utrecht, 8 april 2022

Ons kenmerk: INT20.1011-1795
Behandeld door: [naam]

Onderwerp: Verzoek zienswijze tweede (ontwerp) Begrotingswijziging
2022 en (ontwerp) Begroting 2023

Geacht college,

Hierbij bieden wij u, op grond van artikel 34 jo 35 van de gemeenschappelijke regeling, de (ontwerp) Begroting 2023 alsmede de tweede (ontwerp) Begrotingswijziging voor 2022 van de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) voor zienswijze aan.

Het algemeen bestuur van de ODRU heeft in zijn vergadering van 7 april 2022 ingestemd met zowel de (ontwerp) Begroting 2023 als met de tweede (ontwerp) Begrotingswijziging 2022.

Wij verzoeken u uw zienswijze – indien u gebruik wilt maken van uw recht op het geven van een zienswijze – uiterlijk acht weken na verzenddatum van deze brief aan ons te doen toekomen (uiterlijk vrijdag 3 juni 2022). Wij zullen alle tijdig ontvangen zienswijzen van gemeenten betrekken bij de definitieve vaststelling van de Begroting 2023 en tweede Begrotingswijziging 2022 in de vergadering van het algemeen bestuur op 7 juli aanstaande.

Indien wij binnen de termijn van acht weken geen reactie hebben ontvangen, gaan wij ervan uit dat er vanuit uw gemeente geen opmerkingen zijn.

Uw zienswijze kunt u, bij voorkeur digitaal, richten aan het dagelijks bestuur via het e-mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl ter attentie van mevr. [naam].

Na definitieve vaststelling van de stukken zullen wij u informeren en de vastgestelde stukken aan de gemeenten doen toekomen.

Toelichting:

De belangrijkste aanleiding voor de tweede (ontwerp) begrotingswijziging 2022 is dat nu alle tijdelijke opdrachten conform de vastgestelde uitvoeringsprogramma's voor 2022 in deze begroting zijn verwerkt. Dit gebeurt ieder jaar.

Bij de (ontwerp-) begroting 2023 geldt het bijzondere aandachtspunt dat naar verwachting 2023 het eerste jaar is waarin we gaan werken op grond van de Omgevingswet. Dit is een invloedrijke vernieuwing waar we ons samen met de gemeenten zo goed mogelijk op voorbereiden. Tegelijkertijd is hiervoor nog niet alle rijksregelgeving (en financiering) helemaal uitgekristalliseerd en zijn de wijzigingen fundamenteel. Dit levert per definitie meer onzekerheden op ten aanzien van de precisie van de inschatting die we samen met uw gemeente kunnen maken van de hoeveelheid werk. Dit najaar zal met uw gemeente een nieuwe inschatting worden afgesproken in het Uitvoeringsprogramma (UVP) voor 2023.

De (ontwerp-) begroting, die nu voorligt, is gebaseerd op de zogenaamde gegarandeerde uren volgens de bestaande Dienstverleningsovereenkomst met elke gemeente. Daarin zijn de effecten van de Omgevingswet niet meegenomen. Dat gebeurt in het nog op te stellen UVP 2023 en in de loop van 2023 door bijsturing in overleg met uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht

Namens deze,

waarnemend voorzitter

bijlagen: (ontwerp)Begroting 2023.pdf
tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022.pdf

c.c. regievoerders

(ontwerp)Begroting 2023

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel	(ontwerp)Begroting 2023
Revisie	3
Datum	29 maart 2022
Aantal Pagina's	40
Auteurs	Omgevingsdienst regio Utrecht
Contactpersoon	P&C
ODRU	Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht
Copyright	© Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 1 maart 2021
besproken door	dagelijks bestuur 18 maart 2021
Besproken	algemeen bestuur 7 april 2021
vastgesteld door	algemeen bestuur 7 juli 2021
Kenmerk	INT 20.xxxx

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Leeswijzer	6
2. De omgeving: Wat willen we bereiken en wat gaan we doen	7
2.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	7
2.2 Trends en Ontwikkelingen	8
2.2.1 Algemene ontwikkelingen	8
2.2.2 Landelijke Ontwikkelingen	9
2.2.3 Overige ontwikkelingen	9
2.3 Samenwerking met de RUD	10
3. Wat mag het kosten	11
3.1 Financiering	11
3.2 Financiële uitgangspunten begroting 2023	11
3.3 Financiële ontwikkeling	13
3.4 Efficiency	15
3.5 Effecten van de Uitvoering Koers op de begroting 2023	16
4. Paragrafen	17
4.1 Treasury paragraaf / financiering	17
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
4.2.1 Weerstandsvermogen	17
4.2.2 Risicobeheersing	17
4.2.3 Financiële Kengetallen	19
4.3 Bedrijfsvoering & personeel	20
4.3.1 ICT en processen	20
4.3.2 Inkoop, huisvesting en facilitair	20
4.3.3 Personeel	20
4.3.4 Duurzaamheid	22
4.4 Overige Paragrafen	23
5. begroting 2023, meerjarenbegroting 2024 – 2026	24
5.1 Overzicht van de baten en lasten 2023	24
5.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten	24
5.2.1 Lasten	25
5.2.1.1 Directe personeelskosten	25
5.2.1.2 Inhuur derden	26
5.2.1.3 Indirecte personeelskosten	26
5.2.1.4 Bestuurskosten	26
5.2.1.5 Algemene kosten	26
5.2.1.6 Huisvestingskosten	26
5.2.1.7 Kapitaallasten	26
5.2.1.8 Diversen	26
5.2.2 Baten	26

5.2.2.1	Directe personele baten.....	26
5.2.2.2	Gemeentelijke bijdragen eigenaar gemeenten.....	27
5.2.2.3	Projecturen en aanvullende opdrachten	27
5.2.2.4	Overige goederen en diensten	27
5.2.2.5	Huisvestingsbaten.....	27
5.3	Toelichting op de financiële positie.....	28
5.3.1	Investerings & ontwikkelingen	28
5.4	Meerjarenbegroting 2024-2026	28
6.	Omgevingswet	30
6.1	Uitvoering geven aan de Omgevingswet	30
6.2	Structurele impact	30
6.3	Bodemtaken	30
7.	Geprognosticeerde balans 2023 – 2026.....	31
7.1	Toelichting op de geprognosticeerde balans	33
7.1.1	Activa.....	33
7.1.1.1	Materiële vaste activa.....	33
7.1.1.2	Vlottende activa	33
7.1.2	Passiva	34
7.1.2.1	Eigen vermogen.....	34
7.1.2.2	Voorzieningen	34
7.1.2.3	Vaste Schuld	34
7.1.2.4	Overlopende passiva.....	34
7.2	Waarderingsgrondslagen.....	34
7.2.1	Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) saldo	35
BIJLAGE 1.	Formatieoverzicht 2023	36
BIJLAGE 2.	Staat van activa	37
BIJLAGE 3.	Urenoverzicht eigenaar gemeenten	38
BIJLAGE 4.	Toelichting financiële kengetallen.....	39
BIJLAGE 5.	Informatie verbonden partijen	40

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de (ontwerp)Begroting 2023 van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) aan. De (ontwerp)Begroting 2023 is opgesteld vanuit de meerjarenkaders uit de begroting 2022 en de in de Kadernota 2023 beschreven uitgangspunten. Deze Kadernota is op 16 december 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur (AB). De begroting 2023 wordt door het AB van de ODRU vastgesteld.

ODRU is een gemeenschappelijke regeling (GR) van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht. Bundeling van taken op het gebied van het omgevingsrecht levert voor de gemeenten samen en voor elk van de gemeenten afzonderlijk betere garanties op voor de kwaliteit van de uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van kwetsbaarheid. In 2017 heeft de Rijksoverheid bepaald welke (milieu)taken gemeenten verplicht aan hun Omgevingsdienst moeten overdragen.

Het AB, management en de organisatie van de ODRU zijn er van doordrongen dat naast een goede dienstverlening, efficiency en kostenbesparing van groot belang zijn. De gemeenten zijn de afgelopen jaren enerzijds geconfronteerd met bezuinigingen op en de herijking van het gemeentefonds en anderzijds met nieuwe taken voortvloeiende uit decentralisaties (onder andere jeugdzorg, participatiewet en de WMO).

Ook de komende jaren krijgen gemeenten te maken met veel extra taken en budgettaire beperkingen. De ODRU blijft ernaar streven de lastenontwikkeling in samenspraak met de gemeenten zo laag mogelijk te houden.

De (ontwerp)Begroting 2023 heeft een structureel sluitend saldo omdat, ten opzichte van de begroting 2022 waarin nog sprake is van een structureel tekort van € 29.500, de salarislasten minder hard stijgen dan de omzet.

In de (ontwerp)Begroting 2023 zijn alle opgenomen structurele lasten gedekt door structurele baten. Hierbij speelt wel een extra opgave om een stijging van de lasten die de afgelopen jaren op het gebied van ICT is opgetreden, te gaan bestempelen als structurele last, die dus ook uit structurele baten gedekt moet worden. Terwijl anderzijds er op dit moment geen zicht is op stijging van structurele baten door omzetstijging, omdat de omvang van de DVO's stabiel is. Als deze lasten worden ingezet voor efficiency verbetering hoeft dit niet per se tot een kostenstijging voor de gemeenten te leiden, omdat deze verbeterde efficiency dan leidt tot minder benodigde uren voor eenzelfde product. Dekking vanuit incidentele inkomsten, zoals we afgelopen jaren hebben gedaan, is praktisch steeds wel mogelijk, maar behoort niet structureel te worden doorgezet. Het uurtarief van 2023 is, als gevolg van onze cyclus waarin het uurtarief twee jaar van tevoren wordt bepaald, reeds door het AB vastgesteld. In 2023 zullen daarom 'tegenvallers' met incidentele baten uit de UVP's en aanvullende opdrachten worden gedekt. In de Kadernota voor 2024 wordt besloten of deze lasten in het uurtarief of in de randvoorwaardelijke taken op structurele wijze worden verwerkt. De ODRU zal deze structurele (ICT) lasten meenemen in het proefdraaien met de randvoorwaardelijke taken, waartoe het AB eerder besloot.

Gemeente Montfoort heeft haar bouwtaken teruggenomen, wat leidt tot een verlaging van het DVO. Op het moment van opstellen van de begroting 2023 is dit traject nog niet geformaliseerd en zijn de gevolgen van deze terugname dus niet verwerkt in de begroting 2023. Het uitgangspunt van de terugname is dat dit geen financiële gevolgen heeft voor het resultaat van ODRU en op het uurtarief, maar dat het verlies in structurele dekking wordt gecompenseerd door de gemeente. De terugname zal wel gevolgen hebben voor de vaste toegestane formatie van ODRU. Deze wijzigingen zullen worden verwerkt in de derde Begrotingswijziging 2022.

Het jaar 2023, waar deze begroting betrekking op heeft, staat in het teken van de Omgevingswet. Na wederom uitgesteld te zijn in 2022, is het waarschijnlijk dat de wet dit jaar in werking treedt. Voor de deelnemende gemeenten en de ODRU heeft dit grote impact. Op de grote onzekerheden en risico's die de Omgevingswet met zich meebrengt zullen de gemeenten en de ODRU bedacht moeten zijn. In deze begroting 2023 is nog geen rekening gehouden met de structurele effecten van de Omgevingswet vanaf

2023. Extra werk vanuit de Ow wordt in beginsel bekostigd vanuit aanvullende opdrachten tegen het normale uurtarief.

Naast de Omgevingswet treedt ook de Wet Kwaliteitsborging bouwen in werking. Dit betekent een verschuiving naar private kwaliteitsborging van aangewezen bouwprojecten. Extra werk hieruit wordt, evenals de effecten van de Omgevingswet, in beginsel verwerkt middels aanvullende opdrachten. De effecten van de nieuwe wet maken derhalve geen onderdeel uit van de begroting 2023.

De (ontwerp)Begroting 2023 gaat conform de vastgestelde Kadernota 2023 uit van een loonkostenstijging van 2,0% en een prijsontwikkeling van 1,5%. De overige kosten zijn waar nodig aangepast aan de recente ontwikkelingen. Voor 2023 is uitgegaan van een gegarandeerde omzet vanuit de eigenaar gemeenten van 155.260 gegarandeerde uren. Het verkooptarief voor 2023 is vastgesteld op € 98,50 per uur.

In de begroting 2022 was een structurele taakstelling van € 100.000 als stelpost opgenomen, in te vullen als te besparen kosten op inhuur. ODRU verwerkt de inhuurlasten echter op incidentele basis, nadat de UVP's bekend zijn. Vanwege de aanbesteding van een nieuwe leverancier voor de gehele keten rondom de inhuur van personeel van derden, kan ODRU structureel goedkoper inhuren. De inhuurtarieven over 2021 waren dan ook aantoonbaar lager. De kostenbesparing van € 100.000 is daarom structureel ingevuld en niet meer als stelpost opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Het totale saldo van de structurele geraamde baten en lasten komt uit op € 0.

Begroot Resultaat 2023	Begroting 2023
Totale structurele lasten	15.509.000
Totale structurele baten	15.509.000
Structureel saldo van baten en lasten	-

TABEL 1: BEGROOT RESULTAAT

1. Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)Begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026. In deze begroting zijn de uitgangspunten uit de vastgestelde Kadernota 2023 verder financieel vertaald. Tevens is als basis uitgegaan van de meerjarencijfers uit de begroting 2022, inclusief de structurele doorwerking van de bijgestelde begroting 2022.

1.1 Algemeen

De (ontwerp)Begroting 2023 dient door de leden van het algemeen bestuur (AB) van de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) te worden vastgesteld. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze raden kunnen binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het dagelijks bestuur (DB). Het DB zal de zienswijzen bij de begroting 2023 voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de begroting 2023 is als volgt:

- Ontwerp vaststellen door AB 7 april 2021
- Zienswijze termijn gemeenteraden (8 weken) 3 juni 2021 (uiterlijk retour)
- Vaststelling door AB 7 juli 2021

Het AB stelt de begroting uiterlijk 7 juli voor het eerstkomende begrotingsjaar vast. De begroting moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.2 Leeswijzer

De (ontwerp)Begroting 2023 bestaat uit een algemeen kader; wat is de missie van de ODRU en welke taken voert hij uit voor zijn gemeenten. Daarnaast gaat de begroting in op de ontwikkelingen in het fysieke domein die we voorzien, waar we op moeten inspelen en wat ze betekenen voor de uitvoering van de taken voor de ODRU, alsmede voor de gemeenten. Dit kunt u vinden in hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3 beschrijft de gehanteerde kaders voor de uitwerking van de (ontwerp)Begroting 2023 en kostenontwikkeling. De verplichte paragrafen met verantwoordingsinformatie worden in hoofdstuk 4 beschreven. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de beschreven risico's.

In hoofdstuk 5 is de financiële vertaling van de begroting weergegeven. Dit betreft onder andere het begrote overzicht van de baten en lasten voor 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026, met de bijbehorende toelichting. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de voorbereidingen van de Omgevingswet. Tot slot staat in hoofdstuk 7 de geprognosticeerde balans voor de jaren 2023 tot en met 2026.

2. De omgeving: Wat willen we bereiken en wat gaan we doen

2.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

ODRU is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 15 middelgrote en kleine gemeenten in de provincie Utrecht. Los van landelijke ontwikkelingen hebben zij al eerder hun krachten gebundeld op het gebied van het omgevingsrecht. Dit levert voor zowel de gemeenten samen, als voor elk van de gemeenten afzonderlijk, betere garanties voor kwaliteit van de uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van kwetsbaarheid. De Rijksoverheid heeft met het Besluit omgevingsrecht 2017 bepaald welke taken gemeenten minimaal moeten overdragen aan hun Omgevingsdienst. De ODRU is uitvoerder van gemeentelijke VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) en het kennis- en expertisecentrum voor milieu en duurzaamheid. De ODRU werkt in opdracht van 15 gemeenten in de provincie Utrecht. De participerende gemeenten zijn: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist.

Ruim 200 vakspecialisten, variërend in leeftijd en achtergrond, ondersteunen gemeenten en andere samenwerking-organisaties zoals de veiligheidsregio, het waterschap en de GGD bij de uitvoering van hun milieu- en omgevingstaken. Dat doen we met een breed aanbod van producten en diensten op het gebied van bodem, milieu-, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening, klimaat, energie en duurzaamheid.

Onze visie luidt:

- onze gemeenten te ontzorgen;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding te werken;
- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden te denken.

Voorop staat het denken in mogelijkheden, met behoud van de waarden in de fysieke leefomgeving.

Onze Kernwaarden:

Bij het werken aan de organisatie laten wij ons leiden door kernwaarden, die ons handelen naar klanten, partners en collega's onderling bepalen:

- Dichtbij
- Samen
- Deskundig
- Objectief
- Anticiperend
- Maatschappelijk bewust

2.2 Trends en Ontwikkelingen

Sinds de begroting van 2019 is de paragraaf beleidsontwikkelingen een vast onderdeel van de begroting. Deze paragraaf heeft als doel te informeren over actuele ontwikkelingen die zich nu en in de toekomst voordoen en mogelijk financiële gevolgen met zich meebrengen. In deze paragraaf worden op hoofdlijnen de belangrijkste trends en ontwikkelingen beschreven.

2.2.1 Algemene ontwikkelingen

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

De Omgevingswet is wederom uitgesteld. De uitgestelde ingangsdatum is 1 januari 2023. Deze wet brengt veranderingen met zich mee in het takenpakket van de ODRU. De impact die deze wet heeft op de uitvoering van taken wordt in 2023 steeds duidelijker. Lokale regelgeving kan na inwerkingtreding nog wijzigen, omdat de overgangsfase doorloopt tot 2029, zodat omgevingsplannen in lijn kunnen worden gebracht met de Omgevingswet. Dit kan ook impact hebben op de ODRU. In hoofdstuk 6 wordt dieper ingegaan op de Omgevingswet.

Door de Wet kwaliteitsborging kan het zijn dat gemeenten in de toekomst ook de bouwtaken bij de ODRU gaan beleggen en dan met name de taken t.a.v. het verlenen van bouwvergunningen gevolgklasse 1. Deze taak kan bij sommige gemeenten naar verwachting niet en bij ODRU wel robuust belegd worden.

Door veranderingen in het takenpakket zullen de DVO's mogelijk worden aangepast. Indien van toepassing kan er personeel mee overgaan. Dit heeft dan ook gevolgen voor de organisatieontwikkeling.

De Koers van de ODRU

De huidige vastgestelde Koers loopt in 2022 af. Het Algemeen Bestuur zal gaan bekijken of er een aangepaste Koers 2023-2026 moet komen en zo ja, welke aanpassingen benodigd zijn.

Data en ICT en verantwoording

Als Omgevingsdienst is het van belang om een goede ICT infrastructuur te hebben en dat data op orde is. Het wordt steeds belangrijker om informatie te hebben, deze informatie op orde te hebben en goed te kunnen ontsluiten. Zo is het verplicht om bepaalde data aan het DSO aan te leveren en is goede data van belang voor het risico gestuurd werken. Daarnaast willen we de gemeenten voorzien in hun informatiebehoefte. De ODRU heeft zijn verantwoording hier reeds op aangepast en verbeteringen worden met de gemeenten afgestemd.

Organisatieontwikkeling

De veranderingen in wetgeving zorgen ervoor dat taken in omvang en complexiteit toenemen. Dit vraagt om een flexibele, weerbare en veerkrachtige organisatie. Medewerkers dienen de kennis en competenties te hebben om een goede invulling te geven aan al deze veranderingen. Met het oog op de huidige krappe arbeidsmarkt en uitstroom van personeel dat de pensioen gerechtigde leeftijd bereikt, zet ODRU daarom extra in op het investeren in zijn personeel alsook de werving en selectie van nieuwe medewerkers.

Uitvoerings- en handhavingsstrategie

Om de vergunningverlening, toezicht en handhaving te versterken is de Uitvoering - en handhavingsstrategie (U&H- strategie) opgesteld. Hierin zijn de doelen opgenomen die de gemeenten zichzelf stellen en de activiteiten die de ODRU uitvoert om deze doelen te bereiken. De U&H-strategie draagt bij aan verdergaande professionalisering en uniformering van de uitvoering van de basistaken op een voor alle gemeenten gelijk minimaal uitvoeringsniveau ('gelijk speelveld voor inwoners en bedrijven'). De gestelde doelen hebben betrekking op veiligheid, gezondheid, omgevingskwaliteit en duurzaamheid, uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en financiën.

2.2.2 Landelijke Ontwikkelingen

Een aantal speerpunten uit het nieuwe regeerakkoord van het kabinet Rutte IV hebben invloed op de werkzaamheden van de ODRU. Hieronder zijn de onderwerpen die voor ODRU van belang zijn omschreven.

Klimaat en Stikstof

Klimaattransitie en het verminderen van de stikstofuitstoot spelen een belangrijke rol. Het Rijk streeft naar een CO2 reductie van 55% in 2030. De transitie naar een klimaat neutrale, fossielvrije en circulaire economie & samenleving zal van invloed zijn op de bebouwde omgeving en woningbouw. De ODRU zet zijn kennis en kunde in op zowel het geven van advies als het houden van toezicht ten behoeve van de klimaatdoelen.

Wonen

Er komen meer woningen bij de komende jaren. Deze woningen dienen te voldoen aan de huidige wet en regelgeving, waarbij klimaatneutraal bovenaan staat. De inpassing van deze woningen heeft gevolgen voor o.a. de luchtkwaliteit en bereikbaarheid. Hierbij kan de ODRU advies geven als het gaat om bijvoorbeeld de impact op luchtkwaliteit. Indien gemeenten het Schone Luchtakkoord (SLA) hebben ondertekend ligt er een opgave om de lucht schoner te maken. Dit is in het belang van de Volksgezondheid. Om de uitstoot van fijnstof en ammoniak te verlagen zijn er regels. Deze regels houden onvoldoende rekening met lokale omstandigheden. Gemeenten kunnen in hun beleid strengere regels opnemen over de uitstoot van fijnstof en ammoniak. Deze zijn dan vastgelegd in de VTH nota.

Veiligheid

Er wordt hard opgetreden tegen ondermijnende criminaliteit. De ODRU verwacht dat de inzet hierop groter wordt en er in gezamenlijkheid met de ketenpartners (bijv. VRU en politie) wordt opgetreden. De ODRU kan voor de gemeenten een grotere rol spelen met betrekking tot dit onderwerp, vanwege zijn inhoudelijke expertise en regionale kennis.

Bodem en Zeer Zorgwekkende Stoffen

Per 2022 hebben gemeenten nieuwe taken en verantwoordelijkheden voor bodem gekregen. De uitvoering hiervan kan financiële gevolgen met zich meebrengen indien Rijk en provincie deze kosten niet financieren. De ODRU geeft advies en houdt rekening met bodem aspecten tijdens het houden van toezicht.

Vooral de lijst met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is de afgelopen jaren flink gegroeid. Dit betekent dat de ODRU de kennis en kunde over ZZS bij dient te houden en dat bij uitbreiding van de lijst er ook eventuele consequenties zijn ten aanzien van grondtransporten of bodemwerkzaamheden.

2.2.3 Overige ontwikkelingen

Interbestuurlijk programma ter versterking van het stelsel van Omgevingsdiensten

De commissie van Aartsen onderzocht het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in het milieudomein. Haar hoofdconclusie is dat de kwaliteit van de leefomgeving van groot maatschappelijk belang is en desondanks onvoldoende geborgd is met het huidige functioneren van het stelsel van omgevingsdiensten (incl. hun eigenaren, opdrachtgevers en het Rijk als stelselverantwoordelijke).

De Tweede Kamer en het nieuwe kabinet Rutte IV, alsook VNG en IPO, willen de adviezen van de Commissie van Aartsen opvolgen. Onder leiding van het Rijk wordt daarom dit voorjaar samen met bestuurders van Omgevingsdiensten, VNG, ODNL en IPO een interbestuurlijk programma ontwikkeld. Dit kan er toe leiden dat gemeenten en het AB van de ODRU nieuwe keuzes moeten maken en/of dat er aangepaste wetgeving volgt welke moet worden doorgevoerd. Denk hierbij aan onder andere de financieringssystematiek, de robuustheid en het kwaliteitsniveau van diensten van de ODRU en het toezicht op het functioneren van de ODRU. Daarnaast zijn de verbinding tussen gemeentelijke beleidsontwikkelingen en de advisering vanuit de ODRU alsook de borging van de onafhankelijkheid van het toezicht en de handhaving belangrijke thema's.

De ODRU adviseert zijn bestuurders en eigenaar gemeenten daarom om zijn organisatie in staat te stellen om – gezamenlijk – de punten op te pakken die we als individuele Omgevingsdienst al willen, kunnen en moeten oppakken. Bijvoorbeeld de borging van het voldoen aan de kwaliteitscriteria en de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst met de RUD, die bijdraagt aan de robuustheid van beide diensten als zelfstandige Omgevingsdienst. Geef de ODRU de ruimte voor informatiedeling en om actief mee te doen aan onderlinge visitaties tussen Omgevingsdiensten om de kwaliteit te verhogen. Volg daarnaast de landelijke en regionale ontwikkelingen nauwgezet en draag daar vanuit het DB aan bij. Tot slot adviseert de ODRU zijn bestuurders de gemeenteraden te informeren zodra daar concrete aanleiding voor is.

2.3 Samenwerking met de RUD

In de provincie Utrecht is een tweetal omgevingsdiensten actief, te weten de ODRU en de RUD Utrecht. Het is voor de effectiviteit en efficiëntie van beide diensten wenselijk daar waar mogelijk de samenwerking te zoeken, zowel op inhoud als op bedrijfsvoering. Ook vanuit het maatschappelijk belang is het wenselijk dat er in de regio Utrecht gezamenlijk wordt opgetrokken om zo burgers en bedrijven op een zelfde manier te benaderen en een level playing field te creëren. In 2021 is met de RUD een intentieovereenkomst afgesloten ter versterking van deze samenwerking. In 2023 zullen beide diensten nog intensiever gaan samenwerken bij de totstandkoming van producten en vaker personeel en kennis gaan uitwisselen.

3. Wat mag het kosten

3.1 Financiering

De financiële exploitatie van de ODRU is gebaseerd op de bijdragen van de eigenaar gemeenten. Die kent op dit moment de vorm van inputsturing: per gemeente worden de te maken uren afgesproken, er wordt vooraf één vast uurtarief afgesproken (via de Kadernota) en daarmee is de bijdrage van elke gemeente bekend, evenals bijna alle inkomsten voor de ODRU begroting. Op jaareinde wordt een afrekening gemaakt op basis van de werkelijk gerealiseerde uren.

Figuur 2 geeft de systematiek van begroten grafisch weer.

FIGUUR 2: BEGROTINGSMETHODIEK BIJ DE ODRU

1. Jaarlijks wordt een begroting opgesteld op basis van de gegarandeerde (G) gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd per gemeente zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO). Daarnaast worden langlopende contracten begroot. De formatie en vaste kosten zijn hierop afgestemd. De begroting is zo tenminste budgettair neutraal. Dit geeft een stabiele financiële basis voor de ODRU en de gemeenten.
2. Afhankelijk van de rechtmatigheid en noodzaak wordt jaarlijks een begrotingswijziging (BGW) gemaakt. In de begrotingswijziging worden extra baten vanuit de vastgestelde UVP's (T+P-uren) opgenomen tegen het afgesproken basistarief. Hierdoor ontstaat dekking voor incidentele lasten, voornamelijk in te huren capaciteit om de productie te realiseren.
3. Naast de DVO (G-uren), UVP (T+P uren) is het gebruikelijk dat in het lopende jaar de gemeente of andere opdrachtgevers aanvullende taken afnemen bij de ODRU. Voor deze aanvullende uren wordt het basistarief met een opslag van 10% gehanteerd.

3.2 Financiële uitgangspunten begroting 2023

De begroting 2023 van ODRU is opgesteld met inachtneming van de vereisten van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Cijfermatig vormen de Kadernota 2023 en de meerjarenbegroting 2022-2025 de basis voor het opstellen van de begroting 2023. Hierbij is, in lijn met de

wijze van begroten in eerdere jaren, de basisbegroting (vaste toegestane formatie en overige vaste kosten) afgestemd op de zekere omzet. Evenals vorig jaar en in het kader van rechtmatigheid wordt jaarlijks een begrotingswijziging opgesteld waarmee we materiële wijzigingen formaliseren en toevoegen aan de vastgestelde begroting. De meerjarenbegroting 2024-2026 van de ODRU is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directeur en het dagelijks bestuur.

De begroting 2023 borduurt voort op de huidige manier van begroten (zie figuur 2). De producten- en dienstencatalogus (PDC) is de basis voor de vertaling van de DVO in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's (UVP). Het aantal uren uit de DVO's vormt de basis voor de vaste toegestane formatie. Wanneer de vaste toegestane formatie niet volledig is ingevuld en dus onze streefwaarde van 100% niet wordt gerealiseerd, werkt de ODRU met inhuur om deze plekken op te vullen.

Binnen de verschillende taakvelden, is er nadrukkelijk aandacht voor de juiste inzet van in te huren personeel in relatie tot het vaste personeel. Dit is mede gerelateerd aan de aard en omvang van de aanvullende omzet. Op dit moment zijn er verschillen tussen de gemeenten met betrekking tot de verhouding DVO/UVP. We streven naar een verhouding van '80/20'. Deze verhouding heeft namelijk invloed op zowel de efficiency als de kwaliteit en continuïteit.

Voor 2023 is uitgegaan van een gegarandeerde omzet vanuit de eigenaar gemeenten van 155.260 gegarandeerde uren. In de gegarandeerde omzet zijn de DVO verlagingen van gemeente IJsselstein en gemeente Montfoort als gevolg van de terugname oneigenlijke taken verwerkt alsook de DVO ophogingen van gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede.

De verlaging van de gegarandeerde uren door gemeente Montfoort als gevolg van de terugname van de bouwtaken is nog niet verwerkt in de begroting 2023, omdat deze terugname nog niet is geformaliseerd. Uitgangspunt van deze terugname is dat dit geen financiële gevolgen mag hebben voor ODRU en de overige eigenaar gemeenten. Er zal dus geen effect zijn op het geprognosticeerde resultaat noch op het uurtarief van ODRU. De verlaging van het DVO zal wel consequenties hebben voor de vaste toegestane formatie. Deze effecten zullen worden verwerkt in een begrotingswijziging.

De DVO ophogingen van de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede zijn nog niet aan de vaste toegestane formatie van ODRU toegevoegd, in afwachting van de formalisatie van de terugname van bouwtaken door Montfoort en het herziene formatieplan. In plaats daarvan is in de begroting een stelpost opgenomen ter hoogte van de verwachte directe en indirecte personele lasten à € 492.000.

Alle bedragen in de begroting zijn exclusief btw. De ODRU is door de Belastingdienst aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. Hierdoor worden alle facturen die de ODRU voor zijn dienstverlening verzendt, verzwaard met het vigerende tarief voor de omzetbelasting. De ODRU kan zelf geen beroep doen op het BTW Compensatiefonds. Verder is in 2016 het officiële standpunt van de Belastingdienst ontvangen dat de ODRU géén activiteiten verricht die vennootschapsbelasting (VpB) plichtig zijn. Het beleid is er op gericht om ook in 2023 en de jaren daarna geen activiteiten te verrichten die niet vrijgesteld zijn van VpB.

De belangrijkste gehanteerde kaders vanuit de vastgestelde Kadernota 2023 zijn:

- De meerjarige budgetten voor 2023-2025 uit de begroting 2022 en de structurele wijzigingen uit de tweede bijgestelde begroting 2022 vormen de basis voor het opstellen van de begroting 2023;
- voor de begroting 2023 wordt uitgegaan van de zekere gecontracteerde omzet. De contractaanpassingen als gevolg van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb), de Omgevingswet en alle overige genoemde ontwikkelingen in paragraaf 2.2 maken hier zodoende geen deel van uit;
- het vastgestelde formatieplan is doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau conform CAO en een indexering van 2%.
- en de meerjarenbegroting is opgesteld in zogenaamde constante prijzen. Er is geen loon- of prijsaanpassing verwerkt voor de jaren na 2023.

Daarnaast zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Naar verwachting wordt de bestemmingsreserve Omgevingswet in 2022 volledig benut en wordt het programma afgerond. De Omgevingswet is per 2023 ondergebracht in de lijn.
- Uitdagingen op het gebied van de organisatiethema's, worden in 2023 gedekt vanuit interne uren.

Het basistarief voor 2023 is vastgesteld op € 98,50 per uur.

In de begroting 2022 was een structurele taakstelling van € 100.000 als stelpost opgenomen, in te vullen als te besparen kosten op inhuur. ODRU verwerkt de inhuurlasten echter op incidentele basis, nadat de UVP's bekend zijn. Vanwege de aanbesteding van een nieuwe leverancier voor de gehele keten rondom de inhuur van personeel van derden, kan ODRU structureel goedkoper inhuren. De inhuurtarieven over 2021 waren dan ook aantoonbaar lager. De kostenbesparing van € 100.000 is daarom structureel ingevuld en niet meer als stelpost opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Naast de normale bedrijfsuitoefening wordt in deze begroting nadrukkelijk ingegaan op het inwerking treden van de Omgevingswet. Dit is opgenomen in hoofdstuk 6.

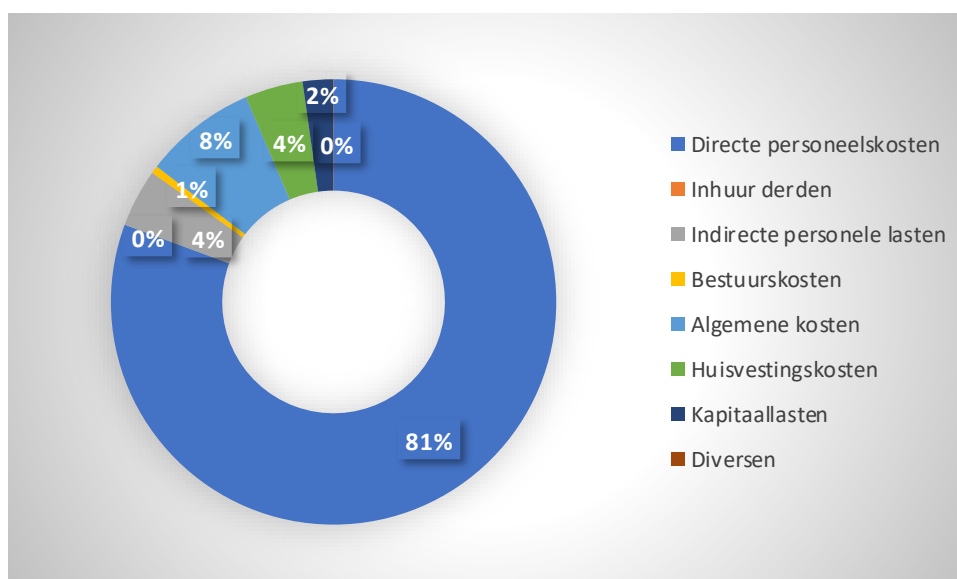
3.3 Financiële ontwikkeling

Het AB, management en de organisatie van de ODRU zijn ervan doordrongen dat naast een goede dienstverlening, efficiency en kostenbesparing van groot belang zijn. De gemeenten zijn de afgelopen jaren enerzijds geconfronteerd met bezuinigingen op en de herijking van het gemeentefonds en anderzijds met nieuwe taken voortvloeiende uit decentralisaties (onder andere jeugdzorg, participatiewet en de WMO).

Ook de komende jaren krijgen gemeenten te maken met veel extra taken en budgettaire beperkingen. De ODRU zal ernaar streven de lastenontwikkeling in samenspraak met de gemeenten zo laag mogelijk te houden.

Loonkosten vormen voor de ODRU het hoofdbestanddeel van de kosten. Voor de begroting 2023 is uitgegaan van een loonkostenstijging van 2,0% (conform de Kadernota 2023).

De overige kosten zijn waar nodig aangepast aan de recente ontwikkelingen. De huur- en servicekosten zijn geïndexeerd en de kapitaallasten zijn doorgerekend op basis van het investeringsplan (bijlage 3). Onderstaande grafiek geeft de onderliggende verdeling weer van de begrote kosten in 2023.

FIGUUR 3: KOSTENVERDELING BEGROTING 2023

- Tariefontwikkeling

Het uurtarief zoals opgenomen in de begroting 2023 wordt, op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde rekenmethodiek, als volgt berekend: begrote vaste kosten voor 2023 verminderd met de 'niet uren gerelateerde opbrengsten' (meerjarenbegroting) gedeeld door (de gegarandeerde G-uren (huidige DVO's) plus vaste contracten). In 2023 is dit 155.260 uur (= G-uren, er worden geen langdurige T+P uren meer afgenomen).

In figuur 4 is de tariefontwikkeling van de afgelopen vier jaar opgenomen. Rekening houdend met de nacalculatie voor 2021¹ en voorlopige nacalculatie voor 2022 van respectievelijk +0,95% en +2,04% volgens de systematiek in de kadernota (zie tabel 2) stijgt het tarief voor 2023 daardoor met 1,87%. Het tarief komt daarmee uit op: € 98,50. Voor uren boven de in de contracten vastgelegde uren (veelal aanvullende opdrachten) geldt een opslag van 10%.

FIGUUR 1: ONTWIKKELING UURTARIEF

Eind 2022 verwachten wij dat de eigenaargemeenten ons meer duidelijkheid kunnen geven over het extra af te nemen aantal uren (projecturen en tijdelijke uren) voor 2023. In een begrotingswijziging zullen de financiële consequenties van de eventueel meer af te nemen uren afzonderlijk aan het AB worden voorgelegd.

- Loon- en prijsontwikkeling

De voor- en nacalculatie op de methodiek van loon- en prijsontwikkeling die in 2016 is geïntroduceerd, wordt gehandhaafd. Hiermee voorkomen we dat ieder jaar een intensieve discussie moet worden gevoerd over de aanpassing van de tarieven.

Hierdoor is een reële aanpassing van de tarieven niet mogelijk. Doordat er ieder jaar een nacalculatie wordt gedaan op de eerdere voorcalculatie en het verschil wordt verrekend met de nieuwe tarieven voor het nieuwe begrotingsjaar vallen de tarieven over een langere periode nooit hoger uit dan de gerealiseerde loon- en prijsontwikkeling.

Jaar t	Jaar t+1	Jaar t+2
Voorcalculatie lonen t+2 reëel verwachte ontwikkelingen	Voorlopige nacalculatie loonvoet sector overheid (CPB)	Definitieve nacalculatie gerealiseerde ontwikkeling lonen (cao)
Voorcalculatie prijzen t+2 reëel verwachte ontwikkelingen	Voorlopige nacalculatie consumenten prijsindexcijfer (CPI)	Definitieve nacalculatie consumenten prijsindexcijfer (CPI)

TABEL 2: LOON- EN PRIJSONTWIKKELINGSMETHODIEK

De volgende gegevens zijn conform de Kadernota 2023. In het gehanteerde rekenmodel voor de ODRU zijn deze mutaties verwerkt tot en met 2022. In de Kadernota 2023 is voorgesteld om de voorcalculatie voor de verwachte loonontwikkeling in 2023 op 2,0% te zetten en die voor de prijsontwikkeling ook op 1,5%. De bovenstaande percentages zijn in tabel 3 weergegeven.

¹ In onze rekenmethodiek met nacalculatie op het uurtarief worden geen eventueel gerealiseerde incidentele resultaten meegenomen.

Voor- en nacalculatie	2021			2022			2023			Tarief 2023
	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	
schatting Kadernota				2,00%	1,50%	1,90%	2,00%	1,50%	1,90%	
Voorlopige Nacalculatie	1,00%	1,60%	1,13%	2,10%	1,80%	2,04%				
Werkelijke nacalculatie	0,70%	1,90%	0,95%							
Loon correctie	-0,30%			0,10%			2,00%			1,80%
Prijs correctie		0,30%			0,30%			1,50%		2,10%
Gewogen L/P			-0,17%			0,14%			1,90%	1,87%

TABEL 3: BEREKENING VOOR- EN NACALCULATIE (BRON: KADERNOTA 2023)

- Ontwikkeling van de structurele lasten
Volgens het BBV dienen structurele lasten gedekt te worden door structurele baten. In de (ontwerp)Begroting 2023 zijn alle opgenomen structurele lasten gedekt door structurele baten. Hierbij speelt wel een extra opgave om een stijging van de lasten die de afgelopen jaren op het gebied van ICT is opgetreden, te gaan bestempelen als structurele last, die dus ook uit structurele baten gedekt moet worden. Terwijl anderzijds er op dit moment geen zicht is op stijging van structurele baten door omzetting, omdat de omvang van de DVO's stabiel is.

De oorzaak van de gestegen ICT lasten is de algehele trend van steeds grotere inzet van ICT middelen door de steeds belangrijker wordende rol die ICT is gaan spelen in een professionele organisatie. Dit effect wordt versterkt door de wens om efficiënter te werken. Hiermee wordt duidelijk dat deze gerealiseerde lastenstijging structureel van aard is en - voor zover zij leidt tot efficiencyverbetering - voor gemeenten niet per se tot een kostenstijging leidt, omdat efficiencyverbetering leidt tot minder benodigde uren voor eenzelfde product.

Dekking vanuit incidentele inkomsten, zoals we afgelopen jaren hebben gedaan, is praktisch steeds wel mogelijk, maar behoort niet structureel te worden doorgezet. Het uurtarief van 2023 is, als gevolg van onze cyclus waarin het uurtarief twee jaar van tevoren wordt bepaald, reeds door het AB vastgesteld. In 2023 zullen daarom 'tegenvallers' met incidentele baten uit de UVP's en aanvullende opdrachten worden gedekt. In de Kadernota voor 2024 wordt besloten of deze lasten in het uurtarief of in de randvoorwaardelijke taken op structurele wijze worden verwerkt. De ODRU zal deze structurele (ICT) lasten meenemen in het proefdraaien met de randvoorwaardelijke taken, waartoe het AB eerder besloot.

3.4 Efficiency

De ODRU vindt het belangrijk om zo efficiënt mogelijk te werken. Mogelijkheden tot efficiencyverbetering ziet de ODRU middels een drie-sporentraject, hetgeen ook besproken is met het algemeen bestuur op 1 oktober 2020. Dit betreft (1) het realiseren van kostenbesparingen in de sfeer van de interne bedrijfsvoering, (2) kostenbesparingen door minder besteding van uren en (3) kostenbesparingen in de keten.

In het afgelopen jaar 2021 heeft spoor 1 tot een positief effect geleid. Ten behoeve van de monitoring op de beoogde besparingen stelt ODRU ieder kwartaal een Dashboard Efficiëntie op. Uit de meest recente Dashboard Efficiëntie² blijkt dat ODRU in 2021 een bruto besparing van € 438.000 heeft gerealiseerd (dit is een indicatief bedrag). Tevens is met behulp van het jaarresultaat 2020 een bestemmingsreserve 'Efficiëntie' gevormd, die zal benut worden in de jaren 2022 en 2023.

² Dashboard Efficiëntie December 2021. Dit Dashboard wordt intern gebruikt.

3.5 Effecten van de Uitvoering Koers op de begroting 2023

Sinds de start van de Uitvoering Koers in 2015 is de bestemmingsreserve benut om de opgerichte programma's te financieren ten aanzien van de organisatieontwikkeling. Het laatste programma uit de Uitvoering Koers dat in 2022 loopt, is de Omgevingswet. Dit programma komt in 2022 ten einde, waarna de bestemmingsreserve naar verwachting volledig benut is. De Omgevingswet wordt per 2023 verder vormgegeven in de lijn. Het programma heeft derhalve geen effect op de begroting 2023.

4. Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het BBV.

4.1 Treasury paragraaf / financiering

In 2017 is het treasurystatuut door het AB vastgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze ODRU inhoud geeft aan treasury en financiering. ODRU beperkt de interne liquiditeitsrisico's door de treasury activiteiten te baseren op informatie waarmee een korte termijn liquiditeitsprognose opgesteld kan worden. Valutarisico's zijn bij ODRU uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Bij ODRU is er in de liquiditeit sprake van een vast patroon voor wat betreft de inkomsten. Dit heeft te maken met de voorfacturatie per kwartaal. Jaarlijks maken we een liquiditeitsprognose. Deze maakt inzichtelijk wat de verwachte liquiditeitspositie in het jaar zal zijn. Bij ODRU is sprake van een strakke controle op de uitstaande vorderingen. Het betalingsgedrag van de eigenaar gemeenten is goed. Dit heeft er mede toe bijgedragen dat de liquiditeitspositie in orde is.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen (Financiële Verordening) geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang wanneer er zich substantiële financiële tegenvallers voordoen. Het geeft antwoord op de vraag of de ODRU deze tegenvallers dan zelf kan opvangen. Hierdoor kan worden voorkomen dat de deelnemende gemeenten direct worden gevraagd om de tekorten bij de ODRU aan te zuiveren.

Volgens de gemeentelijke regelgeving dient de omvang van de weerstandscapaciteit gerelateerd te zijn aan de omvang van de risico's die de organisatie loopt. In de geactualiseerde notitie Weerstandsvermogen zijn de risico's in kaart gebracht en gekwantificeerd op € 809.000. Hierin wordt aangesloten op de methodiek van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). In deze methodiek wordt gewerkt met waarderingscijfers en bandbreedten in de ratio's voor het weerstandsvermogen. Conform de systematiek wordt uitgegaan van waarderingscijfer C, wat een weerstandsvermogen betekent met een bandbreedte tussen 1,0 tot 1,4. De huidige weerstandscapaciteit bedraagt € 703.000, waarmee de weerstandsratio uitkomt op 0,87. Dit valt buiten de vastgestelde bandbreedte van 1,0 en 1,4. Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 wordt daarom voorgesteld om € 106.000 van het resultaat te doteren aan de Algemene Reserve om de weerstandscapaciteit weer op peil te krijgen.

Jaarlijks worden de risico's geactualiseerd. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten in de omvang van de aan te houden weerstandscapaciteit. De jaarlijkse notitie weerstandsvermogen wordt in het najaar opgesteld.

4.2.2 Risicobeheersing

In de geactualiseerde notitie 'Weerstandsvermogen en Risicomanagement' heeft ODRU de beheersing van risico's vormgegeven via uit te voeren interne controles. In november 2021 heeft het DB in dit verband het geactualiseerd (verbijzonderd) intern controleplan ((VB)IC) 2022 vastgesteld. Hierin staan de uit te voeren activiteiten om de getrouwheid en rechtmatigheid van de interne beheersing binnen de ODRU te toetsen en daarmee te waarborgen.

Bij de uitwerking van de interne controleactiviteiten krijgen de onderdelen met het grootste risico de meeste aandacht. Hierbij is een risico-inschatting gemaakt op basis van impact en waarschijnlijkheid. Hieronder treft u de uitwerking aan van de in de notitie opgenomen risico's.

De risico's die in de tabel zijn opgenomen bevatten risico's die binnen het risicoprofiel van de ODRU vallen en redelijkerwijs kwantificeerbaar zijn. Er is een aantal risico's dat direct voortvloeit uit de operationele werkzaamheden van de ODRU (a t/m d), de risico's e t/m f komen voort uit externe ontwikkelingen, zoals marktontwikkeling en economische groei. De risico's g en h komen voort uit de ICT-voorzieningen. Andere risico's komen voort uit (vernieuwde) wet- en regelgeving (risico i-k). met betrekking tot de risico's vanuit de vernieuwde wet- en regelgeving en economische ontwikkelingen is de onzekerheid groot maar daar waar mogelijk is getracht deze te kwantificeren. Voor de Omgevingswet en WKB hebben we daartoe Pm-posten opgenomen. De huidige actuele risico's uit de notitie 'Weerstandsvermogen en Risicomanagement' zijn in tabel 6 weergegeven inclusief de kwantificering van deze risico's. Bij de opstelling is de risicotabel herzien. Hierbij is in tegenstelling tot de risicotabel uit november 2021 'het risico op geen dekking voor begrotingsresultaat 2022' niet langer van toepassing.

Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S*	Risico x € 1.000	Kans %	Restrisico x € 1.000
a. Hoger ziekteverzuim dan de norm	Sturing op het verzuimbeleid	S	225	75%	169
b. Personele frictiekosten	Strategisch personeelsbeleid, regeling 'generatiepact' en mobiliteitsbevordering en loopbaanbegeleiding	S	85	75%	64
c. Risico op claim asbestslachtoffers	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	240	10%	24
d. Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)	Het effect van loon of prijs stijging/daling opnemen in de begrotingswijziging en uitgaan van reële kostenstijging	S	295	50%	148
e. Onderbezetting op formatieplan	Strategisch personeelsbeleid, Young professional programma, stagebeleid	I	300	75%	225
f. Conjunctuurgevoeligheid	Tijdige communicatie en afspraken met de klant maken	I	300	10%	30
g. Informatiebeveiliging / privacy	Strategisch ICT-plan opgesteld en functies geformaliseerd voor informatiebeveiliging	S	680	10%	68
h. Beveiliging ICT-omgeving	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	654	10%	65
i. Verandering van wettelijke milieunormen	Strategisch personeelsbeleid, rekening houden met ruimere flexibele schil bij gevoelige taakgebieden	S	160	10%	16
j. Uitvoering omgevingswet	De uitvoering van de Omgevingswet brengt gegarandeerd risico's met zich mee, die in dit stadium nog niet te kwantificeren zijn. Beheersingsmaatregel is de investering in de implementatie.	I	Pm	Pm	Pm
k. Wet Kwaliteitsborging Bouw	Met de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging Bouwen in 2022 is nog niet duidelijk welke risico's dit met zich meebrengt. Ook is nog onzeker wanneer het in werking treedt. Risico op zowel de implementatie, alsook de uitvoering.	I	Pm	Pm	Pm
Totaal restrisico					809

* I = INCIDENTEEL / S = STRUCTUREEL ** DEZE RISICO'S ZIJN IN NAJAAR 2021 BEPAALD EN BIJ OPSTELLING BEGROTING 2023 HERZIEN

TABEL 6: OVERZICHT RISICO'S

4.2.3 Financiële Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de resultatenrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de ODRU. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de ODRU beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. De kengetallen uit artikel 11, tweede lid, onderdeel d uit het BBV, zijn in de onderstaande tabel berekend en toegelicht en zijn afgeleid uit de geprognosticeerde balans over meerdere jaren (zie hoofdstuk 7). Zie voor een nadere toelichting ook bijlage 4.

Kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	-8,05%	-0,62%	0,41%	1,20%	1,84%	1,75%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-8,05%	-0,62%	0,41%	1,20%	1,84%	1,75%
Solvabiliteitsratio	33,87%	22,54%	22,06%	22,36%	22,36%	22,36%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	1,20%	-0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

TABEL 7: FINANCIËLE KENGETALLEN

- **Netto schuldquote**
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODRU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Zoals uit de tabel is af te lezen is de quote licht negatief in 2022, en zal deze licht positief zijn vanaf 2023.
Dit houdt in dat het saldo van de kortlopende schulden iets lager is dan de financiële activa. De verklaring hiervoor is dat een aanzienlijk deel aan overlopende passiva bestaat uit ontvangen voorschotbedragen en de huurkorting.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
De ODRU heeft geen verstrekte leningen, waardoor het kengetal niet afwijkt van het eerste kengetal, de netto schuldquote.
- **Solvabiliteitsratio**
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van De ODRU. De solvabiliteit zal in 2022 afnemen ten opzichte van 2021, als gevolg van de uitputting van de huidige bestemmingsreserves en blijft daarna stabiel.
- **Grondexploitatie**
De ODRU exploiteert geen grond, waardoor dit kengetal niet van toepassing is.
- **Structurele exploitatieruimte**
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Het percentage is vanaf 2023 0%, hetgeen betekent dat de structurele baten precies genoeg zijn om de structurele lasten op te vangen.
- **Belastingcapaciteit**
Dit kengetal is niet van toepassing voor de ODRU, omdat ze zelf geen belastingen int.

4.3 Bedrijfsvoering & personeel

Het Bedrijfsbureau en de Staf leveren de ondersteuning die nodig is voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie die ten dienste staan van een optimale dienstverlening door de ODRU aan de eigenaar gemeenten. Dit gebeurt op het onderdeel ICT en processen, maar ook op personeel, huisvesting, facilitair en inkoop. Hierna worden deze onderdelen afzonderlijk toegelicht.

4.3.1 ICT en processen

We gaan verder met het in kaart brengen en optimaliseren van onze processen. Voorgaande jaren lag de nadruk op de VTH processen, nu komen de overige processen aan de beurt.

De basis van onze ICT is op orde. We kunnen ons nu concentreren op het verhogen van de datakwaliteit en het nog beter beschikbaar stellen van informatie aan ketenpartners, inwoners en bedrijven.

Binnen het Thema ICT en digitalisering worden in 2023 de volgende programma's uitgevoerd:

- Digitalisering van documentenstromen
Digitaal ontvangen, versturen, publiceren, ter inzage leggen, archiveren, verstrekken en vernietigen van alle documenten. Volledig transparant maken waar stukken te vinden zijn en documenten snel toegankelijk maken.
- Processen / continu verbeteren
De ODRU als lerende organisatie, waarbij iedereen continu aandacht heeft voor het verder optimaliseren van processen. Uitgangspunt hierbij is dat we een eenduidig procesmodel hebben met zo min mogelijk afwijkingen voor de individuele gemeenten en de interne afdelingen. Ons VTH/Zaaksysteem vormt de basis voor onze primaire processen.
- Geografische informatie
Alle informatie binnen de ODRU is geografisch te relateren. Dit maakt het mogelijk om alle informatie ook via een geografische applicatie te benaderen en eventueel te muteren. We gaan ons GEO-platform verder ontwikkelen zodat deze een centrale rol heeft in het eenvoudig toegankelijk maken van onze informatie voor gemeenten, ketenpartners en burgers om een gelijk speelveld voor burgers, bedrijven en de overheid te realiseren.
- Business Intelligence en datakwaliteit
Naast geografische informatie is onze data van belang voor het sturen van de processen in de eigen organisatie. Denk hierbij aan KPI's voor vergunningverlening, maar ook aan informatie gestuurd toezicht.

4.3.2 Inkoop, huisvesting en facilitair

Op basis van de inkoopkalender zullen we de benodigde aanbestedingen uitvoeren. Verder zullen we ons in 2023 bezinnen over de toekomst van onze huisvesting, omdat het contract met de Provincie afloopt in 2024.

4.3.3 Personeel

Sinds enkele jaren wordt binnen de ODRU gewerkt met het instrument strategische personeelsplanning (SPP). Strategische personeelsplanning dient om de personen met de juiste kwaliteiten, kosten en flexibiliteit op de juiste momenten aanwezig te hebben op de juiste plaats in de organisatie. Dit instrument wordt in 2022 geactualiseerd, zowel inhoudelijk als de methodiek. Dit heeft zijn doorwerking in 2023.

De SPP helpt de directie en de HR-professionals van de ODRU om een HR-strategie te ontwikkelen die aansluit bij de ambitie van de organisatie. Het helpt ook om de continuïteit in het aantrekken van talent in te vullen op een manier die past bij de ambitie van de organisatie.

De te behalen doelen uit de Koers 2019-2022 zijn uitgewerkt en uitgedrukt in streefwaarden (Kritische Prestatie Indicatoren KPI). Sinds 2017 wordt er gewerkt met deze streefcijfers (KPI's) die ook in 2023 zullen

worden nagestreefd. In de komende twee jaar zal de aandacht van het personeelsbeleid met name worden gericht op het invullen van een 100% formatie.

Sinds 2017 wordt er gewerkt met streefcijfers (KPI's) die ook in 2022 en 2023 worden nagestreefd. In onderstaande tabel wordt een overzicht van de KPI's weergegeven.

KPI	KPI + streefwaarde	Streefwaarde	Resultaat 2020	Resultaat 2021
1.	Bezettingsgraad t.o.v. formatie	100%	87%	89%
2.	Doorstroming naar andere functie	7,5%	2,0%	1,4%
3.	Generatie index conform landelijk gemiddelde	1,1	1,6	1,6
4.	Aantal YP in dienst < 30 jaar	2 à 3	5	5
5.	Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd	70-75%	65%	85%

TABEL 8: KENGETALLEN STRATEGISCHE PERSONEELSPLANNING

Het spanningsveld tussen openstaande vacatures en het vinden van vakspecialistische medewerkers behoudt de komende jaren de nodige aandacht. De activiteiten die hiervoor worden ondernomen zijn onder andere:

- 16 uur per week t.b.v. werving en selectie, inclusief het coördineren daarvan;
- Het blijven realiseren van instroom van Young Professionals;
- Het ontwikkelen van stagebeleid en een -regeling, zodat het aantrekken van stagiaires een onderdeel wordt van de bedrijfsvoering van de ODRU;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een arbeidsmarktstrategie.

De personele formatie blijft in 2023 140,37 en is daarmee gelijk aan de formatie in 2022. In het MT van 18 januari 2022 is besloten om de DVO verhogingen nog niet toe te voegen aan de vaste toegestane formatie, in afwachting van de 3^e begrotingswijziging 2022. Dit om te voorkomen dat de vaste toegestane formatie teveel fluctueert in het jaar.

Ook de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw zullen naar verwachting een impact hebben op de formatie. Wanneer hier meer duidelijkheid over is, zal dit worden verwerkt in een begrotingswijziging.

Onderdeel	Aantal fte begroting 2022	%	Aantal fte 2 ^e bijgestelde begr. 2022	%	Aantal fte begroting 2023	%
Productie	114,59	78%	109,44	78%	109,44	78%
Overhead	31,96	22%	30,93	22%	30,93	22%
Totaal	146,55	100%	140,37	100%	140,37	100%

TABEL 9: FTE VERHOUDING PRODUCTIE & OVERHEAD

- Flexibilisering
De ODRU streeft ernaar om een flexibele organisatie met beperkte financiële risico's te zijn voor de eigenaar gemeenten. De personeelsplanning dient goed aan te sluiten op de DVO's, die met de eigenaar gemeenten zijn afgesloten. Deze bepalen de financiële ruimte van de ODRU; zorgvuldige personeelsplanning en realisatie van de planning is van het grootste belang om aan de overeengekomen verplichtingen te voldoen.

De DVO's vertalen zich in Uitvoeringsprogramma's (UVP). Daarmee zijn zowel de financiële ruimte, als de verplichting ten aanzien van de te leveren diensten op voorhand bekend.

De ODRU maakt zelf keuzes over de inrichting van de organisatie en de verdeling van de beschikbare formatieruimte. In de praktijk is de formatie nooit volledig ingevuld en wordt het vrijkomende budget toegevoegd aan het inhuurbudget.

- Ontwikkeling

Als kennisintensieve en hoogwaardige uitvoeringsorganisatie is kwaliteit van de medewerkers een minimale vereiste voor een kwalitatief goede uitvoering van de dienstverlening. Mede door de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de wet Kwaliteitsborging Bouwen, worden de kwaliteitseisen aangescherpt. In de praktijk betekent dit dat de ODRU moet voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0. Alle medewerkers dienen minimaal te voldoen aan de kennisvereisten voor hun eigen functie. Daarnaast leidt de Omgevingswet ertoe dat medewerkers zich verder dienen te ontwikkelen in competenties, houding en gedrag. Hiervoor wordt een plan van aanpak ontwikkeld.

- Productiviteit

Bij de berekening van het aantal declarabele uren is uitgegaan van 1.360 uur per declarabele fte. Het uitgangspunt binnen de organisatie is dat de formatieve overhead en bezetting onder de 25% blijft. Van de overhead levert 6,1 fte van de formatieve overhead een bijdrage aan de uitvoering. Voor wat betreft de interne uren wordt per medewerker onderscheid gemaakt in individuele en collectieve uren. De individuele uren per afdeling kan het afdelingshoofd bestemmen voor bijvoorbeeld werkoverleg, opleiding, etc. De collectieve interne uren kunnen worden ingezet voor organisatie-brede projecten (bijvoorbeeld ICT-projecten, organisatieontwikkeling). Afstemming over de besteding van de interne uren vindt plaats met het afdelingshoofd.

Berekening declarabele uren	Uren
Beschikbaar (36 uur x 52 weken)	1.872
Af: verlof	-166
Af: ziek (beschikbare uren - verlof x 5%)	-86
Af: feestdagen	-60
Beschikbaar	1.560
Af: intern basis (individueel)	-75
Af: intern (collectief)	-125
Declarabele uren	1.360

TABEL 10: BEREKENING DECLARABELE UREN

- Arbeidsverzuim

In de begroting is rekening gehouden met een arbeidsverzuim van 5%. Vanuit HRM wordt in samenwerking met de afdelingshoofden de nodige aandacht besteed aan het zoveel mogelijk voorkomen van ziekteverzuim en het adequaat begeleiden van ziekteverzuim.

4.3.4 Duurzaamheid

De ODRU levert met inhoudelijke expertise en een groot regionaal netwerk een bijdrage aan het realiseren van de gemeentelijke en landelijke duurzame opgaven en ambities. De energietransitie en klimaatverandering blijven ook de komende jaren een aanzienlijke inspanning van ons en de gemeenten vragen. Nederland wil uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn. Een CO₂ neutrale maatschappij kan alleen worden bereikt door middel van een stapsgewijze aanpak en voortdurende aandacht, een reële planning en voldoende financiële middelen. planning en voldoende financiële middelen.

Landelijke aanscherping CO₂ doelstelling 2030

In het coalitieakkoord 2021-2025 is het doel voor de reductie van CO₂ in 2030 aangescherpt tot tenminste 55%. Om dit doel te halen, wordt het landelijk beleid gericht op een hogere opgave, namelijk ca. 60% CO₂ reductie in 2030. Belangrijke thema's uit het coalitieakkoord zijn onder meer de aansluiting tussen klimaatbeleid en circulariteit en het steviger aanpakken van milieucriminaliteit en milieurisico's. De regering streeft niet alleen naar klimaatneutraal, fossielvrij en circulair, maar ook naar het vergroten van de biodiversiteit.

Inventarisatie

Ook de komende jaren zullen we te maken krijgen met nieuwe maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Die hebben wij op dit moment nog niet allemaal in beeld. In 2022 gaan wij ons hierop oriënteren en maken we plannen voor de uitvoering. We maken daarbij onderscheid tussen diverse duurzaamheidsthema's. Of dit financiële gevolgen heeft is op het moment van schrijven nog niet bekend. We verwachten voornamelijk dat de invoering van Omgevingswet de grootste impact zal hebben.

Gevolgen nieuwe en gewijzigde producten

Het AB heeft op 30 september 2021 besloten dat de ODRU voor alle gemeenten toezicht op de energielabel C-verplichting voor kantoren houdt en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet het integraal toezicht op de energiebesparingsplicht blijft houden. In de loop van 2022 maken we afspraken met de gemeenten over de uitvoering en het benodigde budget hiervoor.

Verduurzaming van onze bedrijfsvoering

Het thema Duurzaamheid betreft natuurlijk ook onze eigen bedrijfsvoering. We hebben de ambitie om in 2030 CO2 neutraal te zijn. De CO2 footprint is de meetlat waarlangs we onze uitstoot leggen. Voornamelijk ligt de primaire focus op de uitstoot veroorzaakt door woon-werkverkeer en het eigen energiegebruik van de kantoorlocaties. Het tweede speerpunt is het verduurzamen van het inkoopbeleid. Aan te schaffen goederen en materialen worden op basis van duurzaamheidscriteria geselecteerd.

Ook op de natuur- en duurzaamheidslocaties is er veel aandacht voor duurzame inkoop en duurzaamheid in het algemeen.

Mogelijk zijn de maatregelen die door de ODRU moeten worden getroffen om de geschetste ambitie waar te maken niet alleen beleidsmatig en vergen zij ook een financiële investering. Dat is op dit moment nog niet bekend en we proberen dit zo veel mogelijk te beperken door deze investeringen te koppelen met de reguliere investeringsprojecten.

Onderbouwing van de kosten

Het is nog onzeker of en in welke mate wijzigingen in de taken en werkzaamheden van de ODRU met betrekking tot de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit een structurele impact op de begroting 2023 hebben. We hebben daarom nog geen afspraken met de gemeenten kunnen maken en geen inschatting van de structurele kosten in de begroting 2023 opgenomen. In de loop van 2022 maken we de impact van nieuwe en gewijzigde taken zoveel mogelijk concreet en inzichtelijk. Dat doen we ook met het te verwachten aantal nieuwe producten en productieafspraken hierover per gemeente.

4.4 Overige Paragrafen

De overige verplichte paragrafen zoals verbonden partijen, lokale heffingen en grondbeleid zijn niet van toepassing op de ODRU.

Voor onze eigenaar gemeenten hebben we in bijlage 6 een overzicht opgesteld met de belangrijkste kengetallen die overgenomen kunnen worden in hun paragraaf verbonden partijen.

5. begroting 2023, meerjarenbegroting 2024 – 2026

5.1 Overzicht van de baten en lasten 2023

Vanuit de voorschriften van het BBV onderkennen wij vier taakvelden waarin we de baten en lasten kunnen verdelen. Dit zijn:

- Volksgezondheid & Milieu (V&M); hieronder vallen alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en de adviestaken.
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV); hieronder vallen alle bouwtaken en advisering op het gebied van RO.
- Onderwijs; hieronder vallen de taken op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie (NDC).
- Overhead; hieronder vallen de werkzaamheden en lasten m.b.t. de overhead en de kosten voor het programma Omgevingswet.

Overzicht van Baten en Lasten 2023 (per taakveld in euro's)	Baten	Lasten	Saldo
Milieu taken (V&M)	11.882.000	8.206.500	3.675.500
Bouwen en RO (VHROSV)	2.834.000	1.383.500	1.450.500
Natuur- en Milieu Educatie (Onderwijs)	793.000	620.000	173.000
Overhead	-	5.294.000	-5.294.000
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Onvoorzien	-	5.000	-5.000
Begroot saldo van baten en lasten	15.509.000	15.509.000	-
Begroot resultaat			-

TABEL 11: OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023 PER TAAKVELD

5.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten

Uit het overzicht van baten en lasten in tabel 11 komt naar voren dat ruim 50% van de kosten, ofwel circa € 8,2 miljoen van de totale kosten, direct wordt besteed aan de uitvoering van taken van op het gebied van Volksgezondheid en Milieu. Dit betreft voornamelijk vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast wordt bijna € 1,4 miljoen besteed aan VHROSV voor de ODRU. Dit om bouwtaken voor de gemeenten IJsselstein, Montfoort³ en De Ronde Venen mogelijk te maken. Tot slot wordt er ook nog voor een bedrag van € 620.000 besteed aan onderwijstaken. Voor de ODRU gaat het om taken die we uitvoeren in het kader van Natuur- en Milieu Educatie. Onder de overhead vallen niet alleen de personele lasten van overhead maar ook huisvesting en lasten zoals beschreven in de notitie overhead conform het BBV. Conform AB besluit is in de begroting 2023 een deel van de ICT lasten verplaatst van de overhead naar de productieve taakvelden en zijn de indirecte personeelslasten volledig op het taakveld overhead begroot. Hiermee voldoet ODRU aan de eisen van het BBV.

³ Op dit moment vinden gesprekken plaats tussen gemeente Montfoort en ODRU over de formele overdracht van bouwtaken door Montfoort. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 is dit (nog) niet geformaliseerd en derhalve niet opgenomen in de begroting 2023.

Lasten (in euro's)	Realisatie 2021	Begroting 2022	2 ^e Begrotings wijziging 2022	2 ^e Bijgestelde Begroting 2022	Begroting 2023
Directe personeelskosten	10.233.983	11.751.500	846.000	12.597.500	12.505.500
Inhuur derden	4.705.925	-	2.956.500	2.956.500	-
Indirecte personele lasten	725.305	643.500	169.000	812.500	653.500
Bestuurskosten	83.386	86.000	10.000	96.000	86.000
Algemene kosten	1.415.649	1.298.500	230.000	1.528.500	1.266.500
Huisvestingskosten	544.919	640.000	11.500	651.500	651.500
Kapitaallasten	176.255	341.000	-118.000	223.000	341.000
Diversen	-	5.000	-	5.000	5.000
Totaal structurele lasten	18.220.276	14.765.500	4.105.000	18.870.500	15.509.000

Baten (in euro's)	Realisatie 2021	Begroting 2022	2 ^e Begrotings- wijziging 2022	2 ^e Bijgestelde Begroting 2022	Begroting 2023
Directe personele baten	47.766	105.000	-	105.000	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	17.557.900	14.406.000	3.541.000	17.947.000	15.293.000
Baten aanvullende opdrachten	829.494	-	745.500	745.500	-
Overige goederen en diensten	111.460	110.000	-	110.000	110.000
Huisvestingsbaten	60	1.000	-	1.000	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-	-	-
Diversen	124.447	-	-	-	-
Totaal structurele baten	18.748.177	14.622.000	4.286.500	18.809.500	15.509.000
Saldo van structurele baten en lasten	527.901	-143.500	677.250	38.000	0

TABEL 12: OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023

5.2.1 Lasten

5.2.1.1 Directe personeelskosten

Deze kosten bestaan uit salaris- en sociale lasten vast personeel en bedragen ongeveer € 12,5 miljoen. Bij de berekening van deze lasten is uitgegaan van de formatie in 2022 na de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging van 2022. In de directe en indirecte personele lasten is ook een stelpost voor personele uitgaven opgenomen. Met DVO ophogingen zoals verwerkt in de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022 heeft de ODRU besloten de vaste toegestane formatie nog niet uit te breiden, in afwachting van de effecten van de terugname van bouwtaken door gemeente Montfoort en het herziene formatieplan. Daarom is een stelpost opgenomen met de te verwachten directe en indirecte personele lasten als gevolg van DVO ophogingen. In de derde begrotingswijziging 2022 zullen de effecten van de DVO verlaging van Montfoort worden verwerkt en zal de nieuwe toegestane vaste formatie worden vastgesteld en financieel vertaald.

Verder zijn in lijn met eerdere jaren de eindschaal niveaus voor 2022 inclusief cao-wijzigingen en een opslag van 2,0% aangehouden. Reden om te kiezen voor de eindschaal niveaus is dat circa 80% van de medewerkers is ingeschaald op eindschaal niveau. De resterende ruimte wordt vanuit het

voorzichtigheidsprincipe aangehouden voor de opvang van overuren, consignatietoeslag, piketdienst en verkoop van verlof. In 2023 houden we rekening met een stijging van de cao en sociale lasten met 2,0%. Voor nadere gegevens: zie bijlage 1 formatieoverzicht. De salarislasten voor de overhead komen uit op 2,94 miljoen (23%) en blijven daarmee onder de norm van 25%.

5.2.1.2 Inhuur derden

Hieronder vallen de inhuurkosten van medewerkers en het uitbesteden van werk aan derden. De hoogte van het inhuurbudget bij de uitvoerende taken is nul, immers de vaste formatie is nauwkeurig afgestemd op de DVO's. Bij de vaststelling van de UVP's over 2023 kan een verhoging ervan aan de orde zijn. Bijstelling van het budget dient te gebeuren via een begrotingswijziging.

5.2.1.3 Indirecte personeelskosten

Indirecte personeelskosten bestaan uit: opleidingskosten, reiskosten woon- en werkverkeer, verzekering personeel, personeelsadministratie, OR kosten en overige kosten. Voor 2023 bedragen deze ongeveer € 653.500. Met het oog op lage reiskostenvergoedingen na corona, is deze post lager ingeschat. Hierbij is rekening gehouden met mogelijke nieuwe onkostenvergoedingen zoals een thuiswerkvergoeding of een vergoeding ter stimulering van duurzaam reizen.

5.2.1.4 Bestuurskosten

Het budget voor bestuurskosten in 2023 komt uit op € 86.000. Dit omvat accountantskosten, externe advieskosten en overige bestuurskosten.

5.2.1.5 Algemene kosten

Onder deze post zijn onder andere de ICT-, telefonie-, inkoop-, portokosten en kosten voor kantoorartikelen verantwoord. Het beschikbare budget bedraagt € 1.266.500.

5.2.1.6 Huisvestingskosten

Voor de kosten van huisvesting is in totaal € 651.500 gebudgetteerd. Een deel van de kosten is direct toe te rekenen aan de NDC-locaties. De meeste kosten staan opgenomen als overheadkosten.

5.2.1.7 Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn naar raming € 341.000 in 2023. De laatste jaren is er een tendens dat software bij de leverancier wordt geplaatst. Dit heeft tot gevolg dat er minder hoeft te worden geïnvesteerd in hardware (storage, opslag en servers). Hierdoor zijn de kapitaallasten niet evenredig meegestegen na de contractuitbreidingen per 2019 en later. De licentiekosten nemen als gevolg hiervan wel toe. Deze zijn opgenomen als onderdeel van de algemene kosten. Conform de gehanteerde uitgangspunten blijven de investeringen binnen de 3% van de kosten. Een staat van activa is opgenomen in bijlage 3.

5.2.1.8 Diversen

Conform de voorschriften vanuit de BBV is voor de post onvoorzien in 2023 een bedrag opgenomen van € 5.000.

5.2.2 Baten

5.2.2.1 Directe personele baten

De post directe baten is in 2023 geraamd op € 105.000. Deze raming is gebaseerd op ervaringen uit voorgaande jaren en betreft voornamelijk ziektebewijzingen en doorbelasting van interne personele kosten.

5.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen eigenaar gemeenten

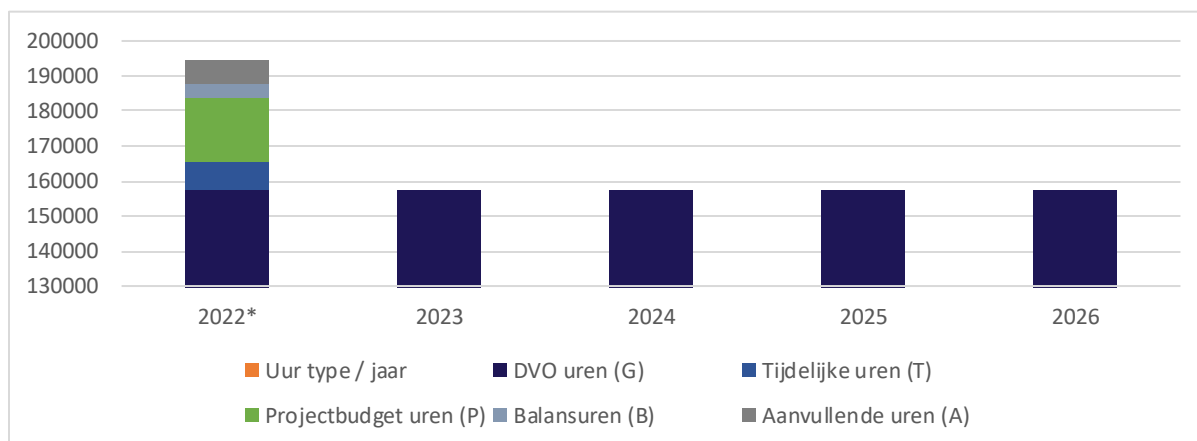
Bij de berekening van de gemeentelijke bijdragen, die in totaal ruim € 15 miljoen omvatten, is uitgegaan van 155.260 contracturen. Dit zijn de DVO-uren, er zijn op dit moment geen meerjarige gecontracteerde uren. De gegarandeerde en tijdelijke uren worden gefactureerd tegen het uurtarief van € 98,50.

Bijlage 4 bevat de raming van 155.260 uur, die is verdeeld over de eigenaar gemeenten conform de contracten. Het totaal aantal uren van de eigenaar gemeenten voor het jaar 2023 en volgende jaren is inzichtelijk gemaakt in tabel 13.

Uur type / jaar	2022*	2023	2024	2025	2026
DVO uren (G) + T-uren	163.500	155.260	155.260	155.260	155.260
Projectbudget uren (P) en balansuren (B)	22.000	-	-	-	-
Totaal gemeenten	185.500	155.260	155.260	155.260	155.260
Aanvullende uren	7.000	-	-	-	-
Totaal	192.500	155.260	155.260	155.260	155.260

* INCL. BIJGESTELDE BEGROTING 2022

TABEL 13: OVERZICHT MEERJARIGE CONTRACTUREN

*INCL. BIJGESTELDE BEGROTING 2022

FIGUUR 5: AANTAL UUR PER CONTRACTTYPE

5.2.2.3 Projecturen en aanvullende opdrachten

In 2023 zijn er geen aanvullende uren begroot.

5.2.2.4 Overige goederen en diensten

Voor deze niet uren gerelateerde opbrengsten is in 2023 € 110.000 geraamd. Voor Volkshuisvesting en Milieu gaat het voornamelijk om overige projectinkomsten en voor onderwijs gaat het om inkomsten vanuit de diverse NDC-locaties.

5.2.2.5 Huisvestingsbaten

Dit betreft verhuur van de NDC-locatie 'De Boswerf'.

5.3 Toelichting op de financiële positie

5.3.1 Investerings & ontwikkelingen

Investerings vinden met name plaats voor ICT en Facilitaire voorzieningen. Al geruime tijd is binnen ICT een ontwikkeling gaande van het zelf aanschaffen van software en centrale hardware naar het afnemen van applicatiesoftware als een service (SAAS). Deze ontwikkeling beïnvloedt de investeringsbehoefte.

In 2022 wordt onze werkplek apparatuur vervangen. Voor 2023 is gepland om een vervangingsinvestering te doen van meubilair, met name bureaustoelen. Verder lopen er projecten waarin veranderingen in de infrastructuur worden doorgevoerd. Hiervoor kan een beperkte investeringsvraag nodig zijn.

Wanneer door groei van de organisatie of de eerdergenoemde verhuizing aanvullende investeringen nodig zijn, zal dit worden geformaliseerd via een begrotingswijziging.

5.4 Meerjarenbegroting 2024-2026

De meerjarenbegroting 2024 – 2026 sluit de komende jaren steeds met een positief saldo. In 2023 wordt er een resultaat verwacht van € 0,-. De meerjarenbegroting laat een structureel sluitend resultaat zien. Dit geeft de solide en betrouwbare financiële sturing van de ODRU weer.

Lasten (in euro's)	2 ^e Bijgestelde Begr. 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Directe personeelskosten	12.597.500	12.505.500	12.505.500	12.505.500	12.505.500
Inhuur derden	2.956.500	-	-	-	-
Indirecte personele lasten	812.500	653.500	653.500	653.500	653.500
Bestuurskosten	96.000	86.000	86.000	86.000	86.000
Algemene kosten	1.528.500	1.266.500	1.266.500	1.266.500	1.266.500
Huisvestingskosten	651.500	651.500	651.500	651.500	651.500
Kapitaallasten	223.000	341.000	341.000	341.000	341.000
Diversen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal lasten	18.870.500	15.509.000	15.509.000	15.509.000	15.509.000

Baten (in euro's)	2 ^e Bijgestelde Begr. 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Directe personele baten	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	17.947.000	15.293.000	15.293.000	15.293.000	15.293.000
Baten aanvullende opdrachten	745.500	-	-	-	-
Overige goederen en diensten	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Huisvestingsbaten	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-	-	-
Diversen	-	-	-	-	-
Totaal baten	18.908.500	15.509.000	15.509.000	15.509.000	15.509.000

Saldo van baten en lasten	38.000	-	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	273.517	-	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	165.500	-	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	63.000	-	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-108.017	-	-	-	-

(ontwerp) Begroting 2023

Geraamd saldo van baten en lasten	-70.017	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	35.017	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	63.000	-	-	-	-
Begroot resultaat	38.000	-	-	-	-

TABEL 14: MEERJARENBEGROTING 2023-2026

6. Omgevingswet

6.1 Uitvoering geven aan de Omgevingswet

Minister de Jonge heeft gecommuniceerd dat de Omgevingswet niet inwerking treedt op 1 juli 2022, maar naar verwachting op 1 januari 2023. Het programma Omgevingswet van de ODRU is erop gericht dat de gemeenten en de ODRU per die datum voldoende voorbereid zijn om de wet uit te voeren. Het programma Omgevingswet van de ODRU loopt in 2022 af. Verdere ontwikkeling die na inwerkingtreding nodig is, moet vorm krijgen vanuit de lijnorganisatie. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is weliswaar een belangrijk richtpunt, maar dient ook te worden gezien in een breder perspectief van de transitie die tot en met 2029 plaatsvindt met betrekking tot de bescherming en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

De invoering van de Omgevingswet betekent niet alleen een integratie en vereenvoudiging van regelgeving, maar vraagt ook om een andere werkwijze van alle (overheids-)organisaties die betrokken zijn bij de bescherming en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Kernbegrippen in de nieuwe werkwijze zijn (onder meer): integraal en gebiedsgericht werken, participatie en bestuurlijke afwegingsruimte. In dit verband zijn goede samenwerking in de keten en digitale ondersteuning belangrijke randvoorwaarden. De implementatie van de Omgevingswet is daarom van cruciaal belang voor de Omgevingsdienst en is één van de speerpunten in de koers van de ODRU.

De invoering van de Omgevingswet vraagt van de ODRU een fundamentele verandering: een verandering in zowel de cultuur als in de rol in relatie tot de gemeenten. De ODRU blijft partner en uitvoerder voor de gemeenten. Daarom levert zij ook een bijdrage aan de continue beleidscyclus van onze gemeenten.

In 2023 gaat de ODRU voortbouwen op wat het programma Omgevingswet in de periode tot en met 2022 heeft opgeleverd in de volgende vier projecten van het programma:

- Helderheid en afspraken over taken en rollen;
- Bijdragen aan kennisinstrumenten;
- (Digitaal) samen kunnen werken;
- Ontwikkelen van kennis en anders werken.

6.2 Structurele impact

De Omgevingswet brengt verandering in de taken van de gemeenten en de Omgevingsdienst. Het verandert niet alleen wat we doen, maar ook hoe we dat doen. Deze veranderingen leveren een wijziging op in de structurele bijdrage aan de ODRU. In februari 2021 hebben we in een notitie aan het Algemeen Bestuur een derde inschatting gemaakt, op basis van de op dat moment beschikbare informatie en kennis. De verwachting is, dat de structurele bijdrage (voor het aantal te maken uren en/of producten) stijgt met circa 13%. Een belangrijk deel wordt veroorzaakt door de uitvoering van nieuwe taken rondom bodem, milieu en VTH. Voor uitvoering van de bodemtaken krijgen gemeenten extra financiering vanuit het Rijk. Op het moment van het opstellen van deze begroting is de omvang van deze financiële dekking voor gemeenten echter nog niet duidelijk.

In alle verwachtingen hebben gemeenten en omgevingsdiensten te maken met grote onzekerheid over de daadwerkelijke impact van de Omgevingswet. Met de aanwezige kennis is het doel geweest om zo goed mogelijk inschattingen te maken van de impact van de wet op ons werk en ons hierop voor te bereiden. De echte impact wordt duidelijk wanneer de wet in werking treedt. De impact kan dan mee- of tegenvallen. Dit is een onzekerheid waar de ODRU en gemeenten op bedacht moeten zijn.

6.3 Bodemtaken

Met de komst van de Omgevingswet is de verwachting dat bodemtaken die voorheen bij de provincie waren belegd, via de gemeenten bij de ODRU belegd kunnen worden. De ODRU bereidt zich voor om vanaf inwerkingtreding deze taken uit te kunnen voeren. Het Rijk is nog met het IPO en de VNG in overleg hoe de financiële stroom van het Rijk naar de regio voor de uitvoering van deze taken moet gaan lopen. Ook is de omvang van de Rijksmiddelen nog niet duidelijk. De ODRU is in gesprek met de provincie Utrecht om meer zekerheid te krijgen over deze financiering. Zonder dekkingsmiddelen kan de ODRU deze taken niet uitvoeren.

7. Gepronosticeerde balans 2023 – 2026

Balans - Activa (in euro's)	Balans 2021 (JR)	Balans 2022	Balans 2023	Balans 2024	Balans 2025	Balans 2026
<u>Vaste activa</u>						
<u>Materiele vaste activa</u>						
- Investerings met een economisch nut:						
- Verbouwingen	12.500	7.500	2.500	-	-	-
- Apparaten /installaties	382.268	750.302	862.649	952.524	1.051.575	1.037.423
	394.768	757.802	865.149	952.524	1.051.575	1.037.423
<u>Vlottende activa</u>						
<u>Uitzetting rente looptijd < 1jaar</u>						
- Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	458.331	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
- Vorderingen Overige instanties	381.090	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	3.721.393	2.058.598	1.856.647	1.722.669	1.623.618	1.637.770
	4.560.814	2.480.598	2.316.647	2.182.669	2.083.618	2.097.770
<u>Liquide middelen</u>						
- Kassaldo	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
- Banksaldo	32.761	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
	34.761	251.000	251.000	251.000	251.000	251.000
<u>Overlopende activa</u>						
- Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	51.546	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal Activa	5.041.889	3.567.400	3.472.796	3.426.193	3.426.193	3.426.193

TABEL 15A: GEPRONOSTICEERDE BALANS 2023-2026 – ACTIVA

Balans - Passiva (in euro's)	Balans 2021 (JR)	Balans 2022	Balans 2023	Balans 2024	Balans 2025	Balans 2026
<u>Vaste Passiva</u>						
<u>Eigen vermogen</u>						
<i>Reserves</i>						
- Algemene reserve	703.429	703.429	703.429	703.429	703.429	703.429
- Bestemmingsreserve Koers	107.075	-	-	-	-	-
- Bestemmingsreserve PFAS	1.635	-	-	-	-	-
- Bestemmingsreserve 'Efficiëntie verbeteringen ODRU'	125.764	62.764	62.764	62.764	62.764	62.764
<i>Saldo rekening</i>						
- Resultaat	769.657	38.000	-	-	-	-
	1.707.560	804.193	766.193	766.193	766.193	766.193
<u>Voorzieningen</u>						
- Voorziening boventalligen	197.818	71.207	35.603	-	-	-
	197.818	71.207	35.603	-	-	-
<u>Flottende passiva</u>						
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr</u>						
- Rekening courant BNG	-	-	-	-	-	-
- Crediteuren	1.313.033	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000
- Belastingen (BTW) en Premies	738.033	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
	2.051.066	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000

Tabel gaat verder op volgende pagina

<u>Overlopende passiva</u>						
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	17.698	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.014.469	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (huurkorting)	53.278	32.000	11.000	-	-	-
	1.085.445	1.042.000	1.021.000	1.010.000	1.010.000	1.010.000
Totaal Passiva	5.041.889	3.567.400	3.472.796	3.426.193	3.426.193	3.426.193

TABEL 15B: GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2023-2026 – PASSIVA

7.1 Toelichting op de geprognosticeerde balans

In deze paragraaf wordt de meerjarige geprognosticeerde balans 2023-2026 toegelicht per onderdeel.

7.1.1 Activa

7.1.1.1 Materiële vaste activa

De balanswaarde van materiële vaste activa is begin 2023 naar verwachting gestegen tot ruim € 865.000 en zal daarna doorstijgen tot circa € 1.037.500 in 2026. Met name IT-vervangingsinvesteringen dragen bij aan deze stijging.

De ODRU streeft naar een ideaalcomplex waarbij er een evenwicht bestaat tussen afschrijvingen en investeringen. Voor de komende jaren wordt gestreefd naar een investeringsbedrag per jaar van € 400.000. De kantoorinrichting meubilair en dergelijke is niet in de staat van vaste activa opgenomen omdat deze door de verhuurder (provincie Utrecht) zijn aangeschaft. Inmiddels is de inrichting toe aan vervanging en is derhalve opgenomen in de investeringsstaat en gepland om in 2023 vervangen te worden (zie ook bijlage 2).

7.1.1.2 Vlottende activa

De balanswaarde van vlottende activa zullen naar verwachting de komende jaren uitkomen op circa € 2,5 miljoen. Dit is fors lager dan in voorgaande jaren op de geprognosticeerde balans was opgenomen. Dat komt met name door de post vorderingen publiekrechtelijke lichamen. Deze post is structureel lager omdat ODRU in samenspraak met zijn eigenaar gemeenten heeft afgesproken de voorschotfacturen over het eerste kwartaal in januari te factureren in plaats van in de maand ervoor.

De verwachting is dat de liquide middelen en de overlopende activa, met respectievelijk € 251.000 en € 40.000 niet in waarde zullen veranderen op de balans.

7.1.2 Passiva

7.1.2.1 Eigen vermogen

Zoals in de paragraaf weerstandsvermogen omschreven valt het huidige weerstandsvermogen van ODRU onder de vastgestelde bandbreedte van 1,0 en 1,4. Het AB zal worden voorgesteld om het jaarrekeningresultaat 2021 aan te wenden voor een extra dotatie aan de Algemene Reserve. Het weerstandsvermogen komt dan met 809.000 op 1,0 uit. Afwachting het AB besluit is deze ophoging nog niet verwerkt in de geprognoseerde balans van ODRU.

De verwachting is dat er de komende jaren verder geen grote wijzigingen zullen optreden in het eigen vermogen. Door de doorloop van het programma Omgevingswet wordt in 2022 ook nog de bestemmingsreserve Uitvoering Koers aangewend voor de dekking van het programma.

De bestemmingsreserve Efficiëntie verbeteringen ODRU zal in 2022 worden ingezet voor procesverbeteringen binnen ODRU. Voor 2023 wordt nog beleid gemaakt voor de verdere inzet van de reserve.

7.1.2.2 Voorzieningen

In de begroting 2023 is een voorziening boventalligen op de balans opgenomen. Deze voorziening bestaat uit twee delen. Het eerste deel heeft betrekking op een boventallige vanuit de reorganisatie uit 2014 waarvoor de ODRU mogelijk een langdurige WW-verplichting heeft en het tweede deel heeft betrekking op de organisatiewijziging uit 2020. De verwachting is dat de voorziening de komende jaren kan worden afgebouwd doordat boventallige medewerkers elders een werkring vinden of geen recht meer hebben op een uitkering. Voor zover mogelijk zal de organisatie proberen de boventallige medewerkers hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.

7.1.2.3 Vaste Schuld

De verwachting is dat de komende jaren geen lening(en) nodig zijn voor de financiering van ODRU.

7.1.2.4 Overlopende passiva

De verwachting is dat er bij de vlottende passiva geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden.

Onder overige vooruit ontvangen bedragen is de huurkorting opgenomen die is ontvangen van de provincie Utrecht. De ODRU heeft per 1 juli 2014 een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 10 jaar. In het contract is opgenomen dat over het eerste jaar (01-07-2014 t/m 30-06-2015) geen huur hoeft te worden betaald. Conform advies van de accountant is de huurkorting verdeeld over de gehele huurperiode van 10 jaar. Het gevolg hiervan is dat de korting als overlopende passiva is opgenomen. Vanaf 2016 wordt deze korting aangewend ten gunste van de huurkosten en loopt deze evenredig af in de jaren tot en met 2023.

7.2 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeldt zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale, c.q. inbreng waarde. De begroting is opgesteld in euro's.

Investeringen worden gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingprijs, zijnde de aanschafwaarde exclusief BTW en eventueel verminderd met ontvangen bijdragen van derden, verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen op basis van de te verwachten economische en/of technische levensduur en met inachtneming

van de bepalingen uit de financiële verordening van de Omgevingsdienst, zoals vastgesteld door het AB d.d. 28 september 2017.

Op grond van het bovenstaande, en met inachtneming van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, worden de materiële vaste activa lineair afgeschreven in:

- 15 jaar : Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar : Verbouwingen; kantoormeubilair;
- 3 – 5 jaar : Software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet afzonderlijk geactiveerd.

Activa worden voor 50% van de werkelijke jaarafschrijving afgeschreven in het jaar van aanschaf en/of technische/economische ingebruikname. Er wordt géén rekening gehouden met een restwaarde.

7.2.1 Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is in het BBV sinds 2018 een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat met ingang van 2018 in de begroting een geprognosticeerde (meerjaren)balans per 31 december is opgenomen.

Het EMU-saldo is een saldo op kasbasis en gemeenten hanteren een stelsel van baten en lasten. Toch is beheersing van het EMU-saldo de afgelopen jaren steeds prominenter op de agenda komen te staan. Op grond van de in Europa gemaakte afspraken is in economisch slechte tijden een EMU-tekort toegestaan (de overheidsschuld mag groeien), maar in economisch goede tijden moet de overheidsschuld afnemen, en daarvoor is een EMU-overschot nodig. Rijk en decentrale overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de beheersing van het Nederlandse EMU-tekort. De uitsplitsing van deze macronorm naar de verschillende overheidslagen is dan ook een discussie tussen Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen die nog volop gaande is. De uitkomst ervan beïnvloedt met name de ruimte die gemeenten hebben om investeringen te doen.

BIJLAGE 1.   Formatieoverzicht 2023

Formatieoverzicht tbv Begroting 2023	Formatie 2e BGW 2022 (01-01-2022)		Formatie 2023 (01-01-2023)	
Organisatie	Aantal FTE	kosten 2022 (Bijgestelde begroting)	Aantal FTE	kosten 2023
Directie en controller	6,29	€ 807.000	6,29	€ 823.000
Totaal management	6,29	€ 807.000	6,29	€ 823.000
Bestuurondersteuning	3,07	€ 224.000	3,07	€ 228.500
Human Resources	2,56	€ 207.500	2,56	€ 211.500
Communicatie	1,20	€ 109.500	1,20	€ 112.000
Planning & Control	3,74	€ 294.000	3,74	€ 300.000
Bedrijfsbureau	20,17	€ 1.487.000	20,17	€ 1.516.500
Bedrijfsbureau – uitvoering	-6,10	€ -339.000	-6,10	€ -345.500
Totaal Staf en ondersteuning	24,64	€ 1.983.000	24,64	€ 2.023.000
Relatiemanagement	2,85	€ 245.500	2,85	€ 245.000
Integraal Toezicht & Handhaving	35,20	€ 2.938.000	35,20	€ 2.996.500
Beleid & Vergunningen	36,30	€ 2.970.500	36,30	€ 3.030.000
Expertise & Advies	28,99	€ 2.523.500	28,99	€ 2.574.000
Bedrijfsbureau – uitvoering	6,10	€ 339.000	6,10	€ 345.500
Totaal Uitvoering	109,44	€ 9.016.500	109,44	€ 9.191.000
Totaal ODRU	140,37	€ 11.806.500	140,37	€ 12.037.000

*EXCL. STELPOST Á € 468.500 VOOR NOG TE BEPALEN FORMATIE

Per uniform taakveld	Aantal FTE	kosten 2022	kosten 2023
Milieu	87,02	7.299.500	7.439.000
Bouwen en RO (VHROSV)	15,42	1.228.500	1.253.500
Milieu-educatie en recreatie (onderwijs)	7,00	488.500	498.500
Overhead	30,93	2.790.000	2.846.000
Totaal	140,37	11.806.500	12.037.000

*EXCL. STELPOST Á € 468.500 VOOR NOG TE BEPALEN FORMATIE

BIJLAGE 2. Staat van activa

Jaar van aanschaf	Omschrijving	Aanschaf waarde	Afschrijving termijn	Afschrijving 2022	Boekwaarde eind 2022	Afschrijving 2023	Boekwaarde eind 2023
<i>Investerings verbouwingen</i>							
2014	Verbouwing NDC Locatie 'de Boswerf'	50.000	10	5.000	7.500	5.000	2.500
Totaal Investerings verbouwingen				5.000	7.500	5.000	2.500
<i>Investerings apparaten/installaties</i>							
2017	Geluidsmeter	12.876	10	1.288	5.794	1.288	4.506
2017	Investering software (office 365/Join/HR)	53.880	5	5.388	-	-	-
2018	Investering monitoren & toetsenborden	42.035	5	8.407	4.203	4.203	-
2018	Investering software (OLO-koppeling/Inspectieview/platform jaarverslag)	35.944	5	7.189	3.594	3.594	-
2018	Investering kantoorinrichting	44.729	10	4.473	24.601	4.473	20.128
2018	Geluidsmeter	9.923	10	992	5.458	992	4.465
2019	Investering laptops	35.196	3	5.866	-	-	-
2019	Investering Kantoorautomatisering (servers, storage)	178.239	5	35.648	53.472	35.648	17.824
2019	Investering software (BI-tool, squat/join/afas koppelingen)	62.941	5	12.588	18.882	12.588	6.294
2020	Investering Transitie Kantoorautomatisering	23.456	3	7.819	3.909	3.909	-
2020	Investering software (migratie servers/oracle/signaaltoezicht app/webGIS/join/bodem)	96.298	5	19.260	48.149	19.260	28.889
2021	Investering kantoorinrichting (stoelen NME)	11.828	10	1.183	10.054	1.183	8.871
2021	Investering transitie Kantoorautomatisering 2021	56.346	3	18.782	28.173	18.782	9.391
2021	Investering software 2021	52.329	5	5.233	47.096	5.233	41.863
2022	Vervangen laptops	286.000	3	47.667	238.333	47.667	190.667
2022	Vervangen telefoons	90.000	3	15.000	75.000	30.000	45.000
2022	Belcellen 9e verdieping	20.000	10	1.000	19.000	2.000	17.000
2022	Vervangen geluidsmeters	15.000	10	750	14.250	1.500	12.750
2022	Nieuwe website ODRU	60.000	5	6.000	54.000	12.000	42.000
2022	Switches Provinciehuis	25.000	5	2.500	22.500	5.000	17.500
2022	ODRU eigen fotomateriaal	13.000	3	2.167	10.833	4.333	6.500
2022	Invoering nieuw DMS systeem	70.000	5	7.000	63.000	14.000	49.000
2023	Vervangingsinvesteringen 2023 - IT	300.000	3	-	-	50.000	250.000
2023	Vervangingsinvesteringen 2023 - Overig	100.000	5	-	-	10.000	90.000
Totaal apparaten/installaties				216.198	750.302	287.653	862.649
TOTAAL					221.198	757.802	292.653
							865.149

BIJLAGE 3. Urenoverzicht eigenaar gemeenten

Gemeenten	DVO (G)	Bijdrage per gemeente
Gemeente Bunnik	4.359	€ 429.733
Gemeente De Bilt	8.507	€ 837.940
Gemeente De Ronde Venen	22.859	€ 2.251.612
Gemeente IJsselstein	15.626	€ 1.539.161
Gemeente Montfoort	9.856	€ 970.816
Gemeente Oudewater	4.300	€ 423.550
Gemeente Renswoude	3.310	€ 326.035
Gemeente Rhenen	4.425	€ 435.863
Gemeente Stichtse Vecht	15.923	€ 1.568.416
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	10.178	€ 1.002.533
Gemeente Veenendaal	7.362	€ 725.157
Gemeente Vijfheerenlanden	13.100	€ 1.290.350
Gemeente Wijk bij Duurstede	4.716	€ 464.526
Gemeente Woerden	13.679	€ 1.347.382
Gemeente Zeist	17.060	€ 1.680.410
	155.260	€ 15.293.110

Wijzigingen ten opzichte van de begroting 2021

- Verhoging DVO gemeente De Bilt (3.953 uur) per 2022, via 2^e BGW 2022.
- Verhoging DVO gemeente Oudewater (254 uur) per 2022, via 2^e BGW 2022.
- Verhoging DVO gemeente Rhenen (1.162 uur) per 2022, via 2^e BGW 2022.
- Verhoging DVO gemeente Veenendaal (371 uur) per 2022, via 2^e BGW 2022, waarvan 319 uur een verschuiving betreft van langdurig tijdelijke uren naar DVO-uren.
- Verhoging DVO gemeente Wijk bij Duurstede (943 uur) per 2022, via 2^e BGW 2022.

BIJLAGE 4. Toelichting financiële kengetallen

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken Koninkrijksrelaties

BIJLAGE 5. Informatie verbonden partijen

Gemeenten zijn conform het BBV verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen	beginbalans 2023	eindbalans 2023	Geraamd resultaat bijgestelde begroting 2022	Geraamd resultaat begroting 2023	informatie te vinden op blz.
Eigen vermogen	804.193	766.193			blz. 31
Vreemd vermogen	2.763.207	2.706.603			blz. 31 en 32
Resultaat			38.000	0	blz. 23 en 27
Risicobeheersing					blz. 16
Financiële kengetallen					blz. 18
Inzicht in overhead en kosten					blz. 23

Tweede (ontwerp) Begrotingswijziging 2022

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel	Tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022
Revisie	2
Datum	22-03-2022
Aantal Pagina's	26
Auteurs	Omgevingsdienst regio Utrecht
Contactpersoon	P&C
ODRU	Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht
Copyright	© Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 1 maart 2021
besproken door	dagelijks bestuur 18 maart 2021
besproken door	algemeen bestuur 7 april 2021
vastgesteld door	algemeen bestuur 7 juli 2021
Kenmerk	INT20.xxxx

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Leeswijzer	7
2. Begrotingswijziging 2022.....	8
3. Toelichting	9
3.1 Aanpassingen DVO	9
3.2 Overige structurele wijzigingen	10
3.3 Opdracht UVP	11
3.4 Overige incidentele wijzigingen	11
3.5 Invulling taakstelling (kostenbesparing)	12
3.6 Inzet van reserves.....	13
3.7 Totaal te leveren uren begrotingswijziging	13
4. Bijgestelde Begroting 2022.....	14
BIJLAGE 1. Formatieoverzicht 2022	17
BIJLAGE 2. Structurele en incidentele effecten op tweede begrotingswijziging 2022	18
BIJLAGE 3. Begrotingswijziging 2022 per taakveld	19
BIJLAGE 4. Geprognosticeerde balans en kengetallen.....	23
BIJLAGE 5. Verloop bestemmingsreserve Uitvoering Koers 2015-2022	25
BIJLAGE 6. Overzicht DVO / UVP verhouding per gemeente	26

Samenvatting

Voor u ligt de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. In deze begrotingswijziging is de begroting 2022 verder financieel vertaald op basis van structurele en incidentele wijzigingen. De begrotingswijziging bestaat uit vijf onderdelen en heeft een positief effect op het eerder begrote resultaat. Het uurtarief van € 96,75 is niet aangepast ten opzichte van de begroting. De structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de begroting 2023.

Het betreft wijzigingen in de begroting van 2022, die het gevolg zijn van:

1. Verhoging van het DVO door de gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede (structureel);
2. De afspraken met gemeenten over de UVP's 2022 (incidenteel);
3. Overige structurele en incidentele wijzigingen;
4. Invulling van de taakstelling;
5. Inzet van reserves.

De terugname van bouwtaken door gemeente Montfoort is niet verwerkt in deze tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. Op dit moment zijn gemeente Montfoort en ODRU nog in gesprek over de formele overdracht van bouwtaken. Op 7 april 2022 wordt de formele overdracht van de bouwtaken van ODRU naar Montfoort ter besluitvorming aan het AB voorgelegd. Wanneer de afspraken zijn geformaliseerd, zullen de financiële gevolgen van de terugname worden verwerkt in een derde Begrotingswijziging 2022 en ter besluitvorming aan het AB op 29 september 2022 worden voorgelegd. Uitgangspunt hierbij is dat er geen gevolgen zijn voor het uurtarief.

De gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede hebben hun DVO verhoogd. De gemeente Veenendaal heeft ook een langlopend T-contract omgezet naar DVO uren. In totaal nemen de DVO uren toe met 6.683 uur en het langlopend T-contract met 319 uur af. Deze wijzigingen leiden per saldo tot een structurele verhoging van de omzet van € 615.500.

Door de verhoging van het DVO bij gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede wijzigt ook de vaste toegestane formatie van ODRU. Vanwege de nog vast te stellen DVO verlaging van Montfoort én een herijking van het huidige formatieplan is er voor gekozen om de vaste toegestane formatie nog niet aan te passen. In plaats daarvan zijn er structurele stelposten opgenomen voor de te verwachten directe en indirecte personele lasten ter hoogte van € 483.000. Per saldo heeft de ophoging van het DVO dus een positief effect op het resultaat van € 132.500.

Naast wijzigingen voortvloeiend uit de opgehoogde DVO's zijn ook andere structurele wijzigingen verwerkt in de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. Deze wijzigingen zijn te verdelen in overige wijzigingen van personele lasten, algemene lasten en huisvestingslasten. De toename in structurele overige lasten bedraagt € 18.500. In totaal komt het structureel tekort hiermee op € 29.500 (zie tabel 1).

Structurele wijziging	Effect
Structureel resultaat 1e BGW 2022	-143.500
Toename lasten uit DVO ophoging	483.000
Toename overige lasten	18.500
Toename omzet uit DVO ophoging	615.500
Toename overige baten	-
Structureel resultaat 2e BGW 2022	-29.500

Tabel 1: Wijziging van het structureel resultaat

Naast structurele wijzigingen zijn in de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022 ook incidentele wijzigingen verwerkt, waarmee het structureel tekort van 29.500 euro wordt opgelost. In 2022 zal, evenals in voorgaande jaren, weer een groot aantal extra taken en projecten door de ODRU worden uitgevoerd. Inmiddels is er meer zekerheid over de omvang van deze werkzaamheden, doordat 12 van de 15 UVP's zijn afgestemd en ondertekend. Voor de andere gemeenten hebben we uit kunnen gaan van de definitief verzonden UVP's. In totaal levert ODRU in 2022 192.500 productieve uren, waarvan 30.000 UVP en balans uren en 7.000 aanvullende uren. De omzet neemt daardoor toe met € 3.671.000. Hiervan is € 745.500 omzet uit aanvullende uren.

De vaste toegestane formatie van ODRU is gebaseerd op de omvang van de DVO's¹. Om de extra begrote productieve uren te kunnen realiseren is daarom inhuur van derden nodig. Ook is extra inhuur nodig op overheadfuncties, om ontstane achterstanden weg te werken en voor organisatieontwikkeling. In totaal begroot ODRU daarom € 2.946.500 voor inhuur van flexibel personeel, waarvan € 404.000 benodigd is voor inhuur op overheadfuncties. De overige € 2.542.500 is begroot voor extra flexibel personeel voor het realiseren van de productieve uren.

De overige wijziging in incidentele lasten bestaat uit overige wijzigingen in directe en indirecte personele lasten, algemene lasten, bestuurslasten en kapitaallasten. In totaal bedragen de overige incidentele lasten € 657.000.

De totale incidentele baten bedragen € 3.671.000 en de totale incidentele lasten € 3.603.500 (= . € 2.946.500 + € 657.000). Hiermee komt het geraamd incidenteel saldo van baten en lasten op € 67.500.

Het incidentele resultaat maakt dus het structurele tekort goed want te samen bedraagt het positieve resultaat in de tweede (ontwerp)begroting 2022 € 38.000. (In de meerjarenbegroting 2023, die tevens op de AB agenda van 7 april 2022 staat, leest u dat het structureel tekort daarin is opgelost).

Naast een toelichting op het resultaat, worden in de begrotingswijziging nog enkele andere onderwerpen toegelicht, zoals de invulling van de taakstelling, de effecten van het uitstel van de Omgevingswet en het verhoogd investeringsbudget.

In de begroting 2022 heeft de ODRU een taakstelling van € 100.000 opgenomen, in te vullen als kostenbesparing op inhuur. De ODRU heeft inmiddels invulling gegeven aan deze kostenbesparing. Door de aanbesteding van een nieuwe leverancier voor alle taken rondom de inhuur van flexibel personeel, kan zij structureel tegen lagere tarieven inhuren dan voorheen. In 2021 heeft dit mede geleid tot een bruto besparing van € 438.000 (indicatief bedrag uit intern dashboard 'Efficiëntie').

¹ Exclusief de ophoging van DVO's door de Bilt, Rhenen, Veendendaal, Oudewater en Wijk bij Duurstede

Als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2023 worden de voorbereidingswerkzaamheden van het programma uitgesmeerd over een langere periode. Een deel van de werkzaamheden uit 2021 is doorgeschoven naar 2022. Dit leidt in 2022 tot een hogere besteding van het programma en hogere onttrekking uit de bestemmingsreserve Koers (Omgevingswet). De onttrekking van de bestemmingsreserve in 2022 is hierdoor verhoogd naar € 272.565. Dit wordt gedekt uit het saldo van de bestemmingsreserve per 1 januari 2022 van € 107.065 + € 165.500 extra bijdragen van de eigenaargemeenten in 2022. Daarnaast onttrekt de ODRU in 2022 € 63.000 uit de bestemmingsreserve Efficiëntie voor het efficiënter inrichten en optimaliseren van de processen.

In 2021 zijn niet alle geplande investeringen gerealiseerd. De ODRU verwacht deze in 2022 te kunnen realiseren, bovenop de investeringen die al voor 2022 gepland stonden. Om deze reden wordt het bestuur eenmalig om een extra investeringsbudget ter hoogte van € 179.000 gevraagd. De afschrijvingslasten uit deze extra investeringen passen binnen het structurele afschrijvingsbudget, omdat het voornamelijk gaat om uitgestelde investeringen.

1. Inleiding

Voor u ligt de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. In deze Begrotingswijziging is de begroting 2022 verder financieel vertaald, met als basis de uitvoeringsprogramma's (UVP) en de jaarrekening 2021.

1.1 Algemeen

Deze Begrotingswijziging 2022 dient door de leden van het algemeen bestuur (AB) van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) te worden vastgesteld. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het dagelijks bestuur (DB). Het DB zal de zienswijzen bij de begrotingswijziging 2022 voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de tweede begrotingswijziging 2022 is als volgt:

- Ontwerp vaststellen door AB 7 april 2021
- Zienswijze termijn gemeenteraden (8 weken) 3 juni 2021 (uiterlijk retour)
- Vaststelling door AB 7 juli 2021

De begrotingswijziging moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.2 Leeswijzer

De Begrotingswijziging 2022 bevat wijzigingen op de reeds vastgestelde begroting voor het jaar 2022. Per onderdeel van de wijzigingen geven we een toelichting op de financiële effecten. In de bijlage is de wijziging vertaald naar de uniforme taakvelden.

2. Begrotingswijziging 2022

In onderstaande tabel treft u de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging aan. Deze Begrotingswijziging is opgebouwd uit de twee kolommen in onderstaande tabel, die nader worden toegelicht in het volgende hoofdstuk. De totale wijziging heeft een positief effect op het begrote resultaat. In hoofdstuk vier wordt de bijgestelde begroting in beeld gebracht. Hier gaan we in op de wijzigingen op de begroting 2022.

Lasten (in euro's)	Incidentele wijziging	Structurele wijziging	Totaal 2e BGW 2022
Directe personele lasten	331.500	514.500	846.000
Inhuur derden	2.946.500	-	2.946.500
Indirecte personele lasten	161.500	7.500	169.000
Bestuurskosten	10.000	-	10.000
Algemene kosten	272.000	-32.000	240.000
Huisvestingskosten	-	11.500	11.500
Kapitaallasten	-118.000	-	-118.000
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-	100.000	100.000
Totaal lasten	3.603.500	601.500	4.205.000

Baten (in euro's)	Incidentele wijziging	Structurele wijziging	Totaal 2e BGW 2022
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	2.925.500	615.500	3.541.000
Baten aanvullende opdrachten	745.500	-	745.500
Overige goederen en diensten	-	-	-
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-	100.000	100.000
Totaal baten	3.671.000	715.500	4.386.500
saldo van baten en lasten	67.500	114.000	181.500

Vervolg tabel op volgende pagina

Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	72.048	-	72.048
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	63.000	-	63.000
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-135.048	-	-135.048

Geraamd saldo van baten en lasten	-67.548	114.000	46.452
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	-	-	-
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	72.048	-	72.048
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	63.000	-	63.000
Geraamd effect op resultaat	67.500	114.000	181.500

TABEL 2: TWEDE BEGROTINGSWIJZIGING (BGW) 2022

3. Toelichting

Per onderdeel vanuit de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging (tabel 2) is in de volgende paragrafen een toelichting gegeven. De kaders uit de vastgestelde Kadernota 2022 zijn in acht genomen. Daarnaast is de inhoudelijke vertaalslag gemaakt op grond van een aantal binnen de ODRU gehanteerde uitgangspunten (bijvoorbeeld een vast percentage van de extra omzet begroten als algemene kosten). Deze werkwijze draagt bij aan een helder en duidelijk structureel en beheersbaar financieel beleid, dat de afgelopen jaren is ingezet en vastgehouden door de ODRU. De structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de begroting 2023.

De volgende onderdelen zijn toegelicht:

1. Verhoging van het DVO van de gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede (§3.1);
2. Overige structurele wijzigingen (§3.2);
3. De afspraken met gemeenten over de UVP's 2022 (§3.3);
4. Overige incidentele wijzigingen (§3.4);
5. Invulling taakstelling (§ 3.5).
6. Inzet van reserves (§ 3.6).

3.1 Aanpassingen DVO

De gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede hebben per 1 januari 2022 het DVO verhoogd. De effecten van de DVO ophogingen zijn in tabel 3 per gemeente uitgewerkt. Een groot deel van de DVO ophoging van gemeente Veenendaal betreft een verschuiving van 319 uur van langlopende T-uren naar DVO uren. Omdat de structurele begroting alle langlopende contracten bevat, heeft deze verschuiving geen effect op de omzet. De omzet neemt derhalve toe met € 615.500.

Door de verhoging van het DVO bij gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede wijzigt ook de vaste toegestane formatie van ODRU. Vanwege de nog vast te stellen DVO verlaging van Montfoort én een herijking van het huidige formatieplan is er voor gekozen om de vaste toegestane formatie nog niet aan te passen. In plaats daarvan zijn er structurele stelposten opgenomen voor de verwachte directe en indirecte personele lasten ter hoogte van € 483.000. Per

saldo heeft de ophoging van het DVO van gemeente de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede dus een positief effect op het resultaat van € 132.500.

Vanwege de terugname van bouwtaken zal ook gemeente Montfoort haar DVO aanpassen. Op het moment van opstellen van de tweede begrotingswijziging zijn de afspraken hierover nog niet geformaliseerd. De wijzigingen zijn daarom niet verwerkt in de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. Nadat de DVO verlaging van Montfoort geformaliseerd is, volgt een derde Begrotingswijziging 2022. Uitgangspunt hierbij is dat de terugname geen (financiële) gevolgen heeft voor het uurtarief en de andere eigenaar gemeenten.

Contracten	DBI	RHE	OUD	VEE	WBD	Totaal
DVO uren	3.953	254	1.162	371	943	6.683
Langlopende T contracten				-319		-319
Omzet	€382.453	€24.575	€112.424	€5.031	€91.235	€615.700
Stelpost (in)directe personele lasten	€285.695	€ 18.357	€ 83.981	€ 26.813	€ 68.153	€ 483.000

Tabel 3: Effecten DVO ophoging per gemeente

In de eerste Begrotingswijziging 2022 zijn de DVO verlagingen van gemeente Montfoort en IJsselstein verwerkt als gevolg van terugname oneigenlijke taken. De DVO uren namen af met in totaal 6.999 uur, wat resulteerde in een structureel tekort van € 143.500. De ophoging van DVO uren bij de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede heeft er dus toe geleid dat dit tekort is afgenomen.

Naast wijzigingen voortvloeiend uit de opgehoogde DVO's zijn ook andere structurele wijzigingen verwerkt in de tweede (ontwerp)Begrotingswijziging 2022. Deze worden in onderstaande paragraaf toegelicht.

3.2 Overige structurele wijzigingen

De overige structurele wijzigingen zijn te verdelen in overige wijzigingen van personele lasten, algemene lasten en huisvestingslasten. De toename in structurele overige lasten bedraagt in totaal € 18.500.

Allereerst nemen de personele lasten toe met € 39.000. De structurele directe personele lasten nemen toe met € 55.000 als gevolg van wijzigingen in de cao. Ook wijzigen de begrote lasten voor woon- en werkverkeer. ODRU verwacht dat het hybride werken ook na opheffing van de corona maatregelen blijft bestaan, waardoor de benodigde vergoeding woon- werkverkeer afneemt. Daarvoor in de plaats komt wel een thuiswerkvergoeding. Ook onderzoekt de ODRU de mogelijkheid om duurzaam reizen te stimuleren. Per saldo nemen de lasten voor woon- en werkverkeer af met € 16.000.

Ten tweede nemen de huisvestingslasten toe met € 11.500 door indexatie op de huurlasten van het kantoor en de NDC locaties.

Tot slot nemen de algemene lasten af met € 32.000. De afname is opgebouwd uit de volgende wijzigingen:

- De telecomlasten stijgen met € 23.000
- De licentiekosten voor software nemen af met € 20.000
- De huur van productiemiddelen, zoals printers, neemt af met € 35.000

Het structurele saldo van de eerste Begrotingswijziging 2022 bedroeg € 143.500. De DVO ophogingen hebben een positief effect van € 132.500 en de overige structurele wijzigingen een negatief effect van € 18.500. Het structureel saldo van de tweede begrotingswijziging 2022 komt daarmee op een negatief saldo van € 29.500.

3.3 Opdracht UVP

Als aanvulling op de standaard DVO werkzaamheden is in 2022, evenals in voorgaande jaren, weer een groot aantal projecten gecontracteerd. Inmiddels is er meer zekerheid over de omvang van deze werkzaamheden voor 12 van de 15 gemeenten, omdat de UVP's 2022 zijn afgestemd en ondertekend. Van drie gemeenten zijn de UVP's nog niet ondertekend bij de ODRU binnen, maar kunnen we bij twee wel uitgaan van de definitief verzonden UVP's. Uitzondering hierop vormt Montfoort waarmee ODRU nog in gesprek is over de DVO omvang. Enerzijds is daar de DVO uren verlaging als gevolg van teruggave van de bouwtaken en anderzijds de DVO uren toename bij milieu. Daarom is voor Montfoort uitgegaan van de DVO omvang aan het einde van het jaar 2021.

Conform voorgaande jaren worden niet alle gecontracteerde uren meegenomen in de bijgestelde begroting. Voor 2022 is net als in 2021 gekozen om voorzichtigheidshalve te rekenen met circa 90% van de extra uren in het UVP (extra ten opzichte van de DVO-uren). In totaal houdt ODRU rekening met 192.500 productieve uren, inclusief 7.000 uur aan aanvullende opdrachten. Het aantal aanvullende opdrachten is gebaseerd op de al gecontracteerde aanvullende opdrachten plus een inschatting op basis van realisatie in de afgelopen jaren. De omzet uit de UVP's bedraagt € 3.671.000, waarvan € 745.500 omzet uit aanvullende opdrachten.

In de praktijk ontstaan verschillen tussen de in het UVP geplande werkzaamheden en de door de gemeenten feitelijk verstrekte opdrachten. Ook kunnen opdrachten in overleg niet tot uitvoering komen. Voor de zomer en direct na de zomer wordt in samenspraak met de gemeenten een prognose voor de planning voor de rest van het jaar gemaakt.

De vaste toegestane formatie van ODRU is gebaseerd op de omvang van de DVO's². Om de gevraagde uren uit het UVP en de aanvullende opdrachten ook uit te kunnen voeren, maakt ODRU gebruik van ingehuurd personeel. In 2022 wordt daarom € 2.542.500 begroot voor de inhuur van personeel voor de te realiseren UVP en aanvullende uren.

Ook raamt de ODRU lasten voor het inhuren van personeel op overheadfuncties, ter hoogte van € 404.000. Deze inhuur zal gebruikt worden voor het wegwerken van achterstanden en voor organisatieontwikkeling.

De totale begrote inhuurlast bedraagt € 2.946.500. Naast inhuurlasten zijn er ook overige incidentele wijzigingen. Deze worden in de volgende paragraaf besproken.

3.4 Overige incidentele wijzigingen

De overige incidentele wijzigingen bedragen in totaal € 657.000 en zijn onder te verdelen in wijzigingen in overige personele lasten, bestuurslasten, algemene lasten en kapitaallasten.

---

² Exclusief de DVO ophoging van de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede

De overige personele lasten nemen incidenteel toe met € 493.000. De toename wordt veroorzaakt door:

- Door overbezetting op enkele functies, wordt een incidentele last van € 331.500 opgenomen.
- Voor het Young Professional programma is een verplichting van € 30.000 opgenomen uit 2021.
- Gelet op de realisatie in 2021, stijgen de incidentele Arbolasten met € 23.500.
- De voorziening vacatures neemt toe met € 79.500, omdat er momenteel relatief veel vacatures openstaan.
- De kosten voor voormalig personeel dalen met € 10.000.
- De overige personele uitgaven worden met € 38.500 naar boven bijgesteld, gelet op de realisatie in 2021.

De bestuurslasten begroot de ODRU eenmalig € 10.000 hoger, in verband met de gemeenteraadsverkiezingen en het inwerken van nieuwe bestuursleden.

De algemene lasten stijgen met in totaal € 272.000. Dit is het gevolg van:

- een incidentele stijging in de reguliere ICT ondersteuning van € 150.000;
- een incidentele stijging ten behoeve van de geplande aanbestedingen ter hoogte van € 112.000;
- een incidenteel communicatiebudget van € 10.000.

De kapitaallasten dalen incidenteel met € 118.000. In 2021 zijn niet alle geplande investeringen gerealiseerd. De ODRU verwacht deze in 2022 wel te kunnen realiseren, bovenop de investeringen die al voor 2022 gepland stonden. In voorgaande jaren lag de gerealiseerde afschrijvingslast lager dan begroot, waardoor structureel ruimte ontstond tussen de begrote en gerealiseerde afschrijvingslasten. Ook bestaat een deel van de investeringen in 2022 uit uitgestelde investeringen van 2021 (en dus uitgestelde afschrijvingslasten). Dit leidt er toe dat de afschrijvingslasten in 2022 met € 118.000 naar beneden kunnen worden bijgesteld.

3.5 Invulling taakstelling

In de vastgestelde begroting 2022 is afgesproken dat de ODRU kostenbesparingen zou realiseren langs drie sporen. Dit betreft (1) het realiseren van kostenbesparingen in de sfeer van de interne bedrijfsvoering, (2) kostenbesparingen door minder besteding van uren en (3) kostenbesparingen in de keten. Van deze te realiseren kostenbesparingen heeft de ODRU aangegeven het reëel te vinden om in 2021 € 100.000 aan (netto) besparingen te kunnen realiseren en eenmalig terug te betalen aan de gemeenten. De taakstelling is in deze vastgestelde begroting 2022 als structurele (bruto) besparing opgenomen (bruto omdat er ook kostenstijgingen zijn).

Aangezien inhuur een grote kostenpost voor de ODRU is, is onder andere afgesproken te zoeken naar manieren om efficiënter en goedkoper in te huren (spoor 1). Eind 2020 is Europees aanbesteed op een nieuw bureau die de gehele keten van taken omtrent flexibel personeel op zich neemt, waarbij goedkoper inhuren één van de doelen was. Zo let de nieuwe leverancier scherp op marktconforme inhuurtarieven, zijn er minder enkelvoudig onderhandse aanvragen - welke in de regel duurder zijn - en levert de nieuwe leverancier meer diensten dan de vorige tegen hetzelfde tarief. Hierdoor was de verwachting dat er structureel goedkoper ingehuurd kan worden.

In haar eerste bijgestelde begroting 2021 heeft ODRU gerekend met een begroot inhuurtarief op basis van historische gegevens en een opslag om te komen tot tarieven die pasten bij de inhuurmarkt

van dat moment. Uit de realisatiecijfers 2021 en het Dashboard Efficiëntie³ blijkt dat het werkelijk tarief voor inhuur circa € 6 lager lag dan begroot, ondanks een krappe arbeidsmarkt en stijgende inhuurtarieven. Dit heeft geleid tot een bruto besparing van circa € 438.000 op inhuur van derden (dit is een indicatief bedrag). In de toekomst kan ODRU relatief goedkoper inhuren dan in de oude situatie. Dit komt door de inspanning van en goede afspraken met de nieuwe leverancier voor personeel van derden. De ODRU kan daarom haar taakstelling structureel invullen.

3.6 Inzet van reserves

In 2022 onttrekt ODRU middelen aan twee reserves, te weten de Bestemmingsreserve Koers (Omgevingswet) en de Bestemmingsreserve Efficiëntie. Hieronder wordt kort toegelicht hoe de middelen ingezet zullen worden.

Het resultaat van 2020 is ingezet voor het creëren van een bestemmingsreserve ten behoeve van investeringen die de efficiëntie van de ODRU ten goede komen. In 2022 wil de ODRU € 63.000 aan deze reserve onttrekken en inzetten voor de inhuur van een Specialist Procesmanagement en extra opleidingen op het gebied van procesmanagement. Met deze inzet wil de ODRU haar processen efficiënter inrichten en optimaliseren.

De Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2023 waardoor de voorbereiding van het programma langer doorloopt. Een deel van de werkzaamheden die waren voorzien in 2021 zijn doorgeschoven naar 2022, evenals de bijbehorende onttrekking uit de bestemmingsreserve. De werkzaamheden worden uitgesmeerd over een langere periode, maar nemen niet in omvang toe. In 2022 is de onttrekking uit de bestemmingsreserve € 272.565 en daarmee € 72.048 hoger ten opzichte van de eerste bijgestelde begroting. Naast de onttrekking vindt er in 2022 een toevoeging aan de reserve plaats als gevolg van extra bijdragen vanuit de eigenaargemeenten van € 165.500. Dat is gelijk aan de eerste begrotingswijziging 2022. In totaal blijven de benodigde middelen voor het gehele programma Omgevingswet gelijk.

3.7 Totaal te leveren uren begrotingswijziging

In tabel 4 zijn de totale begrote uren over 2022 opgenomen. Hierin zijn de DVO-uitbreidingen van de gemeenten de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede verwerkt en zijn de voor 2022 extra taken vanuit de UVP's opgenomen.

Uur type / jaar	Realisatie 2021	Begrotingswijziging 2022				
		1e Bijgestelde begroting 2022	Uitbreidingen DVO's*	UVP uren 2022	Totaal 2e BGW 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
DVO uren (G)	160.593	148.577	6.683	-	6.683	155.500
Project uren (P) + Langlopend (T)	20.945	319	-319	30.000	29.681	30.000
Totaal eigenaar gemeenten - (UVP)	181.538	148.896	6.364	30.000	36.364	185.500
Balans uren (B)	3.051	-	-	-	-	-
Aanvullende uren (A)	8.374	-	-	7.000	7.000	7.000
Totaal	192.963	148.896	6.364	37.000	43.364	192.500

*DVO-UITBREIDINGEN BETREFFEN DE BILT, OUDEWATER, RHENEN, VEENENDAAL EN WIJK BIJ DUURSTEDEN

³ Dashboard Efficiëntie december 2021. Dit Dashboard wordt intern gebruikt om de bruto besparingen te monitoren.

TABEL 4: TOTAAL AF TE NEMEN UREN O.B.V. DE TWEDE BIJGESTELDE BEGROTING 2022

4. Bijgestelde Begroting 2022

In tabel 5 staat het overzicht van de tweede Bijgestelde Begroting 2022. In totaal nemen de baten toe met een bedrag van € 4.386.500 en de lasten met € 4.205.000. De bijgestelde begroting heeft derhalve een positief saldo van baten en lasten van € 38.000 (het oorspronkelijke tekort van € 143.500 plus € 181.500). De wijzigingen in deze begroting zijn deels structureel en deels incidenteel van aard, zoals toegelicht. De BBV richtlijnen schrijven voor dat deze structurele en incidentele wijzigingen inzichtelijk worden gemaakt. Wij hebben hiervoor in bijlage 2 een tabel opgenomen met de wijzigingen die een structureel dan wel een incidenteel effect hebben op de begroting. De structurele effecten worden ook verwerkt in de begroting 2023.

Lasten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personele lasten	11.751.500	846.000	12.597.500
Inhuur derden	-	2.946.500	2.946.500
Indirecte personele lasten	643.500	169.000	812.500
Bestuurskosten	86.000	10.000	96.000
Algemene kosten	1.298.500	240.000	1.538.500
Huisvestingskosten	640.000	11.500	651.500
Kapitaallasten	341.000	-118.000	223.000
Diversen	5.000	-	5.000
Inhuurtaakstelling	-100.000	100.000	-
Totaal lasten	14.665.500	4.205.000	18.870.500

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personele baten	105.000	-	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	14.406.000	3.541.000	17.947.000
Baten aanvullende opdrachten	-	745.500	745.500
Overige goederen en diensten	110.000	-	110.000
Huisvestingsbaten	1.000	-	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-100.000	100.000	-
Totaal baten	14.522.000	4.386.500	18.908.500
saldo van baten en lasten	-143.500	181.500	38.000
Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	165.500	-	165.500

Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	-	63.000	63.000
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-35.017	-135.048	-170.065

Geraamd saldo van baten en lasten	-178.517	46.452	-132.065
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	165.500	-	165.500
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	63.000	63.000
Geraamd resultaat	-143.500	181.500	38.000

TABEL 5: TWEDE BIJGESTELDE BEGROTING 2022

De ODRU is verplicht om conform het BBV een uitsplitsing naar uniforme taakvelden op te stellen. Deze zijn zodanig in de begroting te onderscheiden dat gemeenten de bijbehorende taken met baten en lasten kunnen aggregeren in hun eigen begroting.

In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. In deze begrotingswijziging zijn de wijzigingen ook vertaald naar deze taakvelden, conform de richtlijnen uit de notitie overhead van de Commissie BBV.

In 2021 heeft de ODRU een analyse gemaakt van haar eigen indeling naar taakvelden en dat volgens de BBV. Uit deze analyse kwamen twee wijzigingen naar voren die in deze begrotingswijziging zijn verwerkt. Conform het besluit in het Algemeen Bestuur (30-9-2021) zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De kosten van primaire processystemen en het functioneel beheer daarvan zijn verplaatst van het taakveld Overhead naar de uitvoerende taakvelden.
2. De indirecte personele lasten die voorheen op de uitvoerende taakvelden verantwoord werden, zijn nu verantwoord op Overhead.

Wij onderkennen vier taakvelden waarin we de baten en lasten kunnen verdelen. Dit zijn:

- Volksgezondheid & Milieu (V&M); hieronder vallen alle baten en lasten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en de adviestaken.
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV); hieronder vallen alle bouwtaken en advisering op het gebied van RO.
- Onderwijs; hieronder vallen de taken op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie (NDC).
- Overhead; hieronder vallen de werkzaamheden, baten en lasten met betrekking tot de overhead.

Per beleidsprogramma is de wijziging op de begroting opgenomen in bijlage 3. Het totaaloverzicht van de bijgestelde begroting is als volgt.

Overzicht van baten en lasten 2e bijgestelde begroting 2022 (per taakveld in euro's)	Baten	Lasten	Saldo
V&M (Milieu taken)	15.142.750	10.369.307	4.773.443
VHROSV (Bouwen en RO)	2.917.500	1.632.060	1.285.440
Onderwijs (Natuur- en Milieu Educatie)	848.250	696.550	151.700
Overhead	165.500	6.503.148	-6.337.648
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Onvoorzien	-	5.000	-5.000
Geraamd saldo van baten en lasten	19.074.000	19.206.065	-132.065
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	165.500	335.565	170.065
Geraamd resultaat			38.000

* INCLUSIEF LASTEN UITVOERING KOERS

TABEL 6: TWEDE BIJGESTELDE BEGROTING PER TAAKVELD

Balans

Deze begrotingswijziging heeft een verandering in de balans tot gevolg. In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans op basis van de bijgestelde begroting 2022 weergegeven. De voorgeschreven kengetallen zijn ook in bijlage 4 opgenomen.

BIJLAGE 1. Formatieoverzicht 2022

De totale formatie 2022 blijft gelijk aan de totale formatie zoals vastgesteld bij de eerste begrotingswijziging 2022. Hierin zijn de DVO verlagingen van gemeente IJsselstein en Montfoort (teruggave van oneigenlijke taken) verwerkt. De DVO ophogingen van gemeente de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede zijn nog niet verwerkt als ophoging van de vaste toegestane formatie, in afwachting van de effecten van de terugname van bouwtaken door gemeente Montfoort alsook de vaststelling van een nieuw formatieplan door de ODRU. In plaats daarvan zijn stelposten voor directe en indirecte personele lasten opgenomen.

Formatieoverzicht BGW 2022 (in fte's)	Vastgestelde formatie (01-01-2022)
Directie en controller	6,29
Totaal managementteam	6,29
Bestuursondersteuning	3,07
Human Resources	2,56
Communicatie	1,20
Planning & Control	3,74
Bedrijfsbureau	20,17
Bedrijfsbureau – uitvoering	-6,10
Totaal Staf en ondersteuning	24,64
Relatiemanagement	2,85
Integraal Toezicht & Handhaving	35,20
Beleid & Vergunningen	36,30
Expertise & Advies	28,99
Bedrijfsbureau – uitvoering	6,10
Totaal Uitvoering	109,44
Totaal ODRU	140,37

*EXCLUSIEF STELPOST VOOR NOG TE BEPALEN FORMATIE

BIJLAGE 2. Structurele en incidentele effecten op tweede begrotingswijziging 2022

In de begrotingswijziging doen zich structurele en incidentele wijzigingen voor. De structurele wijzigingen hebben ook effect op de meerjarenbegroting en worden als zodanig verwerkt in de begroting 2023 en de jaren daarna. Met de structurele wijzigingen worden de baten en lasten bedoeld die voor onbepaalde tijd effect hebben op de begroting. Een wijziging met een eindigend karakter wordt als incidenteel aangemerkt. In onderstaande tabel is de begrotingswijziging vertaald naar de structurele en incidentele wijzigingen.

De bijgestelde begroting 2022 heeft een negatief structureel saldo van baten en lasten. Dit komt doordat de extra omzet uit de DVO ophoging van de Bilt, Rhenen, Oudewater, Veenendaal en Wijk bij Duurstede niet geheel opweegt tegen de omzet verlaging door de DVO verlaging van gemeente Montfoort en IJsselstein als gevolg van terugname oneigenlijke taken.

Structureel	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Totaal Lasten	14.765.500	601.500	15.367.000
Totaal Baten	14.622.000	715.500	15.337.500
Structureel saldo van baten en lasten	-143.500	114.000	-29.500

Incidenteel	1 ^e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2 ^e Bijgestelde begroting 2022
Totaal lasten	-	3.603.500	3.603.500
Totaal baten	-	3.671.000	3.671.000
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	67.500	67.500

Incidentele lasten Uitvoering koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Incidentele Baten Uitvoering koers (Ow)	165.500	-	165.500
Incidentele lasten Efficiëntie	-	63.000	63.000
Incidentele baten Efficiëntie	-	-	-
Geraamd saldo van baten en lasten	-178.517	46.452	-132.065
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	165.500	-	165.500
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	63.000	63.000
Begroot resultaat	-143.500	181.500	38.000

Zie voor toelichting op de structurele en/of incidentele wijzigingen §3.1 t/m §3.6.

BIJLAGE 3. Begrotingswijziging 2022 per taakveld

Lasten (in euro's)	V&M (Milieu taken)		
	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personeelskosten	7.278.000	664.367	7.942.367
Inhuur derden	-	2.197.240	2.197.240
Indirecte personele lasten	292.500	-292.500	-
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	-	229.700	229.700
Huisvestingskosten	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-78.000	78.000	-
Totaal lasten	7.492.500	2.876.807	10.369.307

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personele baten	105.000	-	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	11.543.000	2.689.250	14.232.250
Baten aanvullende opdrachten	-	745.500	745.500
Overige goederen en diensten	60.000	-	60.000
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-78.000	78.000	-
Totaal baten	11.630.000	3.512.750	15.142.750
Structureel saldo van baten en lasten	4.137.500	635.943	4.773.443

Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-

Begroot saldo van baten en lasten	4.137.500	635.943	4.773.443
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	-	-	-
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	-	-	-
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	-	-
Begroot resultaat	4.137.500	635.943	4.773.443

Lasten (in euro's)	VHROSV (Bouwen & RO)		
	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personeelskosten	1.222.000	108.800	1.330.800
Inhuur derden	-	262.260	262.260
Indirecte personele lasten	41.500	-41.500	-
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	-	39.000	39.000
Huisvestingskosten	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-17.000	17.000	-
Totaal lasten	1.246.500	385.560	1.632.060

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	2.185.000	732.500	2.917.500
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	-	-	-
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-17.000	17.000	-
Totaal baten	2.168.000	749.500	2.917.500
Structureel saldo van baten en lasten	921.500	363.940	1.285.440

Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-

Begroot saldo van baten en lasten	921.500	363.940	1.285.440
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	-	-	-
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	-	-	-
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	-	-
Begroot resultaat	921.500	363.940	1.285.440

Lasten (in euro's)	Onderwijs (NDC)		
	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personeelskosten	484.500	20.250	504.750
Inhuur derden	-	83.000	83.000
Indirecte personele lasten	25.000	-25.000	-
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	67.000	-17.200	49.800
Huisvestingskosten	58.500	500	59.000
Kapitaallasten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-5.000	5.000	-
Totaal lasten	630.000	66.550	696.550

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Baten eigenaar gemeenten UVP	678.000	119.250	797.250
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	50.000	-	50.000
Huisvestingsbaten	1.000	-	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-5.000	5.000	-
Totaal baten	724.000	124.250	848.250
Structureel saldo van baten en lasten	94.000	57.700	151.700

Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	-	-	-
Incidentele lasten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-

Begroot saldo van baten en lasten	94.000	57.700	151.700
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	-	-	-
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	-	-	-
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	-	-
Begroot resultaat	94.000	57.700	151.700

Lasten (in euro's)	Overhead		
	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personeelskosten	2.767.000	52.583	2.819.583
Inhuur derden	-	404.000	404.000
Indirecte personele lasten	284.500	528.000	812.500
Bestuurskosten	86.000	10.000	96.000
Algemene kosten	1.231.500	-11.500	1.220.000
Huisvestingskosten	581.500	11.000	592.500
Kapitaallasten	341.000	-118.000	223.000
Diversen	5.000	-	5.000
Inhuurtaakstelling	-	-	-
Totaal lasten	5.296.500	876.083	6.172.583

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2022	2e Begrotings wijziging 2022	2e Bijgestelde begroting 2022
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	-	-	-
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	-	-	-
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Inhuurtaakstelling	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Structureel saldo van baten en lasten	-5.296.500	-876.083	-6.172.583

Incidentele lasten Uitvoering Koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Incidentele baten Uitvoering Koers (Ow)	165.500	-	165.500
Incidentele lasten Efficiëntie	-	63.000	63.000
Incidentele baten Efficiëntie	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-35.017	-135.048	-170.065

Begroot saldo van baten en lasten	-5.331.517	-1.011.131	-6.342.648
Toevoeging aan reserve Koers (Ow)	165.500	-	165.500
Onttrekking uit reserve Koers (Ow)	200.517	72.048	272.565
Toevoeging aan reserve Efficiëntie	-	-	-
Onttrekking uit reserve Efficiëntie	-	63.000	63.000
Begroot resultaat	-5.296.500	-876.083	-6.172.583

BIJLAGE 4. **Geprognosticeerde balans en kengetallen**

Kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	1e Bijgestelde Begroting 2022	2e Bijgestelde Begroting 2022
Netto schuldquote	-8,05%	-1,90%	-1,24%	-0,62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-8,05%	-1,90%	-1,24%	-0,62%
Solvabiliteitsratio	33,87%	9,45%	7,90%	22,54%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	1,20%	0,03%	-0,99%	-0,16%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Balans - Activa (in euro's)	Balans 2022 (begroting)	Balans 2022 (na 1e bgw)	Balans 2022 (na 2e bgw)
<u>Vaste activa</u>			
-			
<u>Materiele vaste activa</u>			
- <i>Investerings met een economisch nut:</i>			
- Verbouwingen	7.500	7.500	7.500
- Apparaten /installaties	735.562	697.562	750.302
	743.062	705.062	757.802
Vlottende activa			
Uitzetting rente looptijd < 1jaar			
- Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	4.200.000	4.200.000	450.000
<u>- Vorderingen Overige instanties</u>	29.000	29.000	10.000
- Uitzetting in 's Rijk's schatkist	3.462.441	3.351.941	2.058.598
	7.691.441	7.580.941	2.480.598
<u>Liquide middelen</u>			
<u>- Kassaldo</u>	1.000	1.000	1.000
<u>- Banksaldo</u>	250.000	250.000	250.000
	251.000	251.000	251.000
Overlopende activa			
- Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	140.000	140.000	40.000
Totaal Activa	8.825.503	8.677.003	3.567.400

Balans - Passiva (in euro's)	Balans 2022 (begroting)	Balans 2022 (na 1e bgw)	Balans 2022 (na 2e bgw)
<u>Vaste Passiva</u>			
-			
<u>Eigen vermogen</u>			
<i>Reserves</i>			
- Algemene reserve	703.429	703.429	703.429
- Bestemmingsreserve Koers (Omgevingswet)	-	-	-
- Bestemmingsreserve PFAS	-	-	-
- Bestemmingsreserve Efficiëntie verbeteringen ODRU	125.764	125.764	62.764
<i>Saldo rekening</i>			
- Geraamd Resultaat	5.000	-143.500	38.000
	834.193	685.693	804.193
<u>Voorzieningen</u>			
- Voorziening boventalligen	199.310	199.310	71.207
	199.310	199.310	71.207
<u>Vlottende passiva</u>			
-			
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr</u>			
- Rekening courant BNG	-	-	-
- Crediteuren	1.250.000	1.250.000	1.250.000
- Belastingen (BTW) en Premies	1.300.000	1.300.000	400.000
	2.550.000	2.550.000	1.650.000
<u>Overlopende passiva</u>			
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	360.000	360.000	10.000
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.850.000	4.850.000	1.000.000
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (huurkorting)	32.000	32.000	32.000
	5.242.000	5.242.000	1.042.000
<u>Totaal Passiva</u>	8.825.503	8.677.003	3.567.400

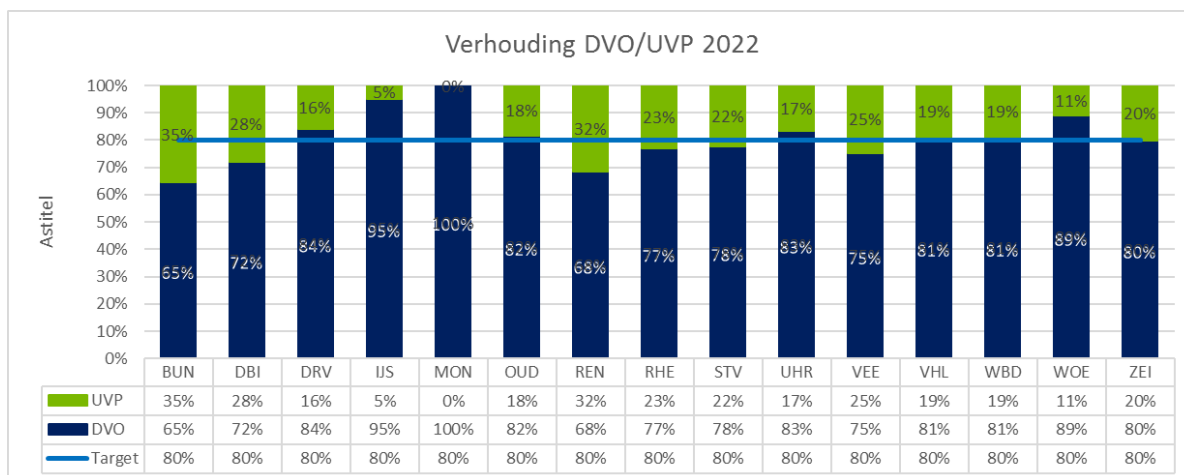
BIJLAGE 5. Verloop bestemmingsreserve Uitvoering Koers 2015-2022

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de verloop van de bestemmingsreserve Uitvoering Koers/Omgevingswet. De verwachte kosten in 2022 bedragen € 272.565. Dit is € 72.048 hoger dan de 1^e bijgestelde begroting 2022, als gevolg van delen van het programma die zijn doorgeschoven van 2021 naar 2022. In 2022 wordt de bestemmingsreserve volledig benut en komt het programma ten einde. De Omgevingswet is vanaf 2023 belegd binnen de lijn.

Bestemmingsreserve Omgevingswet	beschikbare middelen	kosten programma	saldo reserve
2017			0
Resultaat 2016	738.534	-	
Kosten 2017	-	497.132	
2018			241.402
Bestemming resultaat 2017	238.127	-	
Kosten 2018	-	587.684	
Bijdrage gemeenten 2018	442.250	-	
2019			334.095
Kosten 2019	-	379.283	
Bestemming resultaat 2018	106.927	-	
2020			61.738
Kosten 2020	-	235.863	
Bestemming resultaat 2019	191.601	-	
Bijdrage gemeenten 2020	297.141	-	
2021			314.617
Kosten 2021	-	207.552	
2022			107.065
Kosten 2022	-	272.565	
Bijdrage gemeenten 2022	165.500	-	
Saldo ultimo 2022			-
Totaal	2.180.080	2.180.080	-

BIJLAGE 6. Overzicht DVO / UVP verhouding per gemeente

In onderstaande grafiek is de verhouding tussen het UVP en het DVO opgenomen. Het DVO staat gelijk aan de basis begroting van de ODRU en de extra afgenomen uren in het UVP zijn verwerkt in deze tweede begrotingswijziging. De UVP's zijn binnen de gemeenten afgestemd en passen binnen hun kaders van de begroting. De extra omzet die het geeft voor de ODRU moeten wij conform de rechtmatigheid ook verwerken in onze begroting en daarvoor is deze begrotingswijziging opgesteld.

NB1: Conform de begrotingssystematiek hebben wij in deze begrotingswijziging niet alle in bovenstaande tabel vermelde uren opgenomen in de omzet, omdat we op basis van historisch inzicht weten dat niet alle uren worden gerealiseerd. We hanteren hiermee het voorzichtigheidsprincipe. Van de uren die extra bovenop het DVO zijn afgenomen, is 90% verwerkt in de begroting.

NB2: Uit tabel blijkt dat 6 eigenaar gemeenten niet aan de 80/20 verhouding voldoen waarvan twee onder de 70% met hun DVO zitten. Vanwege de opgehoogde DVO's is met name bij gemeenten De Bilt wel een duidelijke beweging richting de 80/20 verhouding zichtbaar.